

ЗВІТ

Про результати акредитаційної експертизи освітньої програми

Заклад вищої освіти	Вінницький національний аграрний університет
Освітня програма	27866 Економіка
Рівень вищої освіти	Бакалавр
Спеціальність	051 Економіка

Цей звіт складений за наслідками акредитаційної експертизи згаданої вище освітньої програми, що проводилася Національним агентством із забезпечення якості вищої освіти.

Звіт є результатом роботи експертної групи. Його основним призначенням є систематизація отриманої інформації, її аналіз та безпосереднє оцінювання якості освітньої програми. Звіт призначений як безпосередньо для закладу вищої освіти, так і для широкої громадськості. Він є публічним документом та буде оприлюднений на сайтах Національного агентства і закладу вищої освіти. Він також є підставою для прийняття подальших рішень галузевою експертною радою та Національним агентством.

Детальніше про мету і порядок проведення акредитації можна дізнатися на вебсайті Національного агентства – <https://naqa.gov.ua/>

Використані скорочення:

ID - ідентифікатор

ВСП - відокремлений структурний підрозділ

ЄДЕБО - Єдина державна електронна база з питань освіти

ЄКТС - Європейська кредитна трансферно-накопичувальна система

ЗВО - заклад вищої освіти

ОП - освітня програма

Загальні відомості

1. Інформація про освітню програму

Назва ЗВО	Вінницький національний аграрний університет
Назва ВСП ЗВО	не застосовується
ID освітньої програми в ЄДЕБО	27866
Назва ОП	Економіка
Галузь знань	05 Соціальні та поведінкові науки
Спеціальність	051 Економіка
Спеціалізація (за наявності)	відсутня
Рівень вищої освіти	Бакалавр
Вид освітньої програми	Освітньо-професійна

2. Відомості про склад експертної групи та акредитаційну експертизу

Склад експертної групи	Зрибнєва Ірина Павлівна, Ніколаєв Дмитро Петрович, Вергал Ксенія Юрїївна (керівник)
Залучений представник роботодавців	не застосовується
Дати візиту до ЗВО	15.12.2021 р. – 17.12.2021 р.

3. Посилання на документи, які підлягають оприлюдненню закладом вищої освіти на своєму вебсайті

Відомості про самооцінювання ОП https://vsau.org/assets/images/content/dokPDF/kaf-ekonomiky/Zvit_Ekonomika_bakal.pdf

Програма візиту експертної групи https://vsau.org/assets/images/content/dokPDF/kaf-ekonomiky/akredut%2010-2021/programa-vizuty_Ekonomika.pdf

4. Інформація про наявність у звіті інформації з обмеженим доступом

Звіт не містить інформацію з обмеженим доступом

I. Наявність або відсутність підстав для відмови в акредитації, не пов'язаних із відповідністю Критеріям оцінювання якості освітньої програми

На думку експертної групи, підстави для прийняття рішення про відмову в акредитації з підстав, не пов'язаних із відповідністю критеріям оцінювання якості освітньої програми:

відсутні

II. Резюме

Загальні враження про ОП, найголовніші висновки щодо відповідності Критеріям

Члени експертної групи визначають загальну відповідність вимогам “Положення про акредитацію освітніх програм”, за якими здійснюється підготовка здобувачів вищої освіти, та критеріям, визначеними даним положенням. Зміст ОП «Економіка» відповідає Стратегії розвитку ЗВО, відображає регіональні особливості та тенденції ринку праці Вінницької області. ОП щорічно переглядається, у тому числі із залученням усіх груп стейкхолдерів. Унікальність ОП підтверджується її структурою, яка є чітка, але потребує редакційних редагувань та усунення помилок у силабусах, НП, матрицях відповідності за деякими ОК. Загалом заклад має задекларовану культуру якості, що проявляється у анкетуванні здобувачів, випускників, НПП, роботодавців, однак зустрічаються помилки у оформленні документах, НП, ОП, що потребує посилення контролюючих функцій з боку керівництва. Перегляду потребують і деякі документи, що містять застарілу інформацію або ж невідповідності ОП відповідного року, і посилання у АСУ «Сократ». Структура освітньої програми передбачає можливості для формування індивідуальної освітньої траєкторії - 25 % загального обсягу кредитів ЄКТС. Вибіркові дисципліни формуються з дисциплін циклу професійної підготовки і потребують подальшого удосконалення підходів до процедур вибору. Правила прийому на ОП є чіткими та оприлюднені на офіційному веб-сайті університету. Є необхідне нормативне забезпечення зарахування результатів навчання в інших ЗВО та результатів, здобутих у неформальній освіті, хоча практика таких зарахувань у закладі відсутня. Процедури організації навчання і викладання за ОП; контролю знань, дотримання академічної доброчесності; створення прозорих та публічних процедур для якісного функціонування ОНП; організації навчання через дослідження є розробленими та дотримуються співробітниками ЗВО та здобувачами. Студенти ОП мають можливість поєднувати наукову діяльність у процесі навчання через науковий гурток, наукові тематики кафедри. Існують можливості для міжнародної мобільності та співпраці із закордонними ЗВО. ЗВО має потужну матеріально-технічну базу, АСУ «Сократ». ОП програма забезпечена на високому рівні матеріально-технічною базою, а НПП ОП “Економіка” мають високий рівень наукової та професійної активності, відповідно академічну та/або професійну кваліфікацію.

Підсумок сильних сторін програми та позитивних практик

Залучення стейкхолдерів до розробки, перегляду ОП та підвищення її якості шляхом анкетування, залучення до Ради стейкхолдерів, надання матеріалів для рецензування. Тісна співпраця з закордонними ЗВО, що позитивно впливає на якість ОП, підвищення кваліфікації викладачів, налагодження міжнародної мобільності студентів. Наявність кабінетів студентів, реалізованих через систему АСУ, які підвищують поінформованість студентів про структуру ОП, вибіркові компоненти, НМЗ. Позитивною практикою є запровадження електронної системи оцінювання знань внутрішньою системою АСУ «Сократ», яка є доступною для НПП та здобувачів вищої освіти. Наявність нормативно-правового забезпечення освітнього процесу, оприлюдненого на сайті університету, що в тому числі дозволяють провести перезарахування отриманих результатів у інших ЗВО, а також результатів навчання, отриманих у неформальній освіті. Залучення студентів до наукової роботи шляхом написання наукових тез, статей, участі у роботі наукового гуртка. Чіткі та зрозумілі правила прийому до ВНАУ, що не містять дискримінаційних положень та оприлюднені на офіційному веб-сайті ЗВО. Форми контрольних заходів та критерії оцінювання здобувачів вищої освіти є чіткими, зрозумілими, дають можливість досягти результатів навчання за певною ОК. Кожен студент підписує «Декларацію академічної доброчесності» як елемент її популяризації серед здобувачів. Матеріально-технічна база на високому рівні, що повною мірою забезпечує безперешкодне досягнення визначених ОП цілей та програмних результатів навчання. Цілком безоплатний доступ для викладачів та здобувачів вищої освіти до інфраструктури та інформаційних ресурсів, освітнє середовище повністю безпечно для життя і здоров'я здобувачів вищої освіти, їм надаються усі можливі види підтримки, створені умови для реалізації права на освіту особам з особливими освітніми потребами, наявні чіткі і зрозумілі політика і процедури вирішення конфліктних ситуацій. Кадрове забезпечення відповідає вимогам та має високий рівень професійної активності.

Підсумок слабких сторін програми та рекомендації з її удосконалення

В ОП, НП, індивідуальних навчальних планах наявні помилки та некоректна інформація, у тому числі що стосується освітньої кваліфікації, термінів навчання, спеціалізацій, матриць відповідностей, кількості кредитів по окремих ОК, нормам ауд. навантаження. Рекомендовано виправити помилки у документації та в подальшому посилити контроль керівництва та гаранта ОП за якістю документів. Встановлено, що майже відсутня інформація стосовно метод. літератури в АБС «Софія» за спеціальністю 051 Економіка та не є робочими усі складові системи, у тому числі АСУ «Сократ» у кабінеті студента. Рекомендовано: наповнити АСУ “Софія” необхідним матеріалом, зробити робочими усі складові цієї системи у кабінеті студента. Відсутні окремі веб-сторінки практ. психолога та соц. педагога, що є актуальним в умовах дистанційного та змішаного навчання. Рекомендовано створити окремі сторінки практ. психолога та соціального педагога з метою популяризації їхньої діяльності в ЗВО. Зважаючи на виявлені недоліки у переліку вибір. ОК, процедури вибору рекомендовано враховуючи побажання роботодавців та студентів розширити перелік вибіркових дисциплін за рахунок дисциплін з інших факультетів, ознайомити студентів з процедурою вибору вибіркових дисциплін типу Minor чи сертифікованих курсів, оприлюднити перелік таких дисциплін, щорічно оновлювати перелік, автоматизувати процедуру вибору через особистий кабінет студента. Потребує доопрацювання анкети здобувачів та роботодавців стосовно задоволеності рівнем практ. підготовки та проходженням практики. Рекомендовано до анкети здобувачів включити питання, які оцінюють якість бази

практик, рівень проходження вироб. та навч. практики та створити анкету для опитування роботодавців щодо рівня практик. підготовленості студентів під час проходження практики на підприємстві. Інформаційного доповнення потребує звіт за результатами анкетувань, їх висвітлення у протоколах/ звітах та доведення заходів щодо реагування на результати анкетування здобувачам ОП. Рекомендовано доповнити результати анкетувань інф-ю про дату проведення, кількість опитуваних, розкрити у протоколах результати реакції ЗВО на отримані результати, та ознайомити з ними студентів. В ЗВО не регламентовано порядок надання різних видів підтримки здобувачам вищої освіти під час дистанційного навчання. Рекомендовано регламентувати механізми надання усіх видів підтримки студентів для умов дистанційного навчання. Не визначені процедури для запобігання та вирішення конфліктних ситуацій, пов'язаних з проведенням контрольних заходів, саме в умовах дистанційного навчання, що є актуальною проблемою сьогодення. До проведення підсумкового контролю не залучаються інші екзаменатори, що не дозволяє повною мірою забезпечити об'єктивність оцінювання. Рекомендовано: визначити процедури запобігання та вирішення конфл. ситуацій, пов'язаних з проведенням контрольних заходів, в умовах дистанційного навчання та розглянути можливість залучення до проведення семестрового контролю інших екзаменаторів.

III. Аналіз

У цьому розділі експертна група описує встановлені під час акредитаційної експертизи фактичні обставини, аналізує та оцінює їх, а також надає свої рекомендації щодо удосконалення ОП та діяльності за нею за окремими критеріями.

Критерій 1. Проектування та цілі освітньої програми:

1. Освітня програма має чітко сформульовані цілі, які відповідають місії та стратегії закладу вищої освіти.

Метою ОП є “надання освітніх послуг у сфері економічних наук здобувачам вищої освіти, що передбачає можливість успішного працевлаштування на посади провідних фахівців підприємств, організацій, установ, зокрема агропромислового комплексу, а також подальшого навчання, яке забезпечується оволодінням належних знань, компетентностей та навичок для реалізації професійної кар'єри із урахуванням сучасних тенденцій економічного, екологічного, соціального розвитку суспільства, діджиталізації та застосування цифрових технологій при прийнятті управлінських рішень в області економічних, фінансових завдань, реалізації важливих проектів і співпраці з іноземними партнерами щодо вдосконалення існуючих підходів вітчизняної практики.” На основі аналізу наданої документації встановлено, що мета ОП відповідає місії та стратегії ЗВО на 2020-2025 рр. (<https://vsau.org/assets/images/content/dokPDF/strategiya-rozvitku-20-25.pdf>) у напрямку підготовки фахівців для аграрної галузі, що відображено у введених до ОП ОК аграрного спрямування - ОК 8, 9, 31, 32. Вивчення силабусів, РП, зустріч з викладачами засвідчили, що інші ОК також містять відповідні теми або доповнені практичними задачами аграрної спрямованості, що і визначають унікальність даної ОП. Стратегічний напрямок щодо розвитку прикладних наукових досліджень і науково-технічних розробок реалізований в ОП шляхом залучення здобувачів і НПП до участі у наукових дослідженнях (мотивація до здійснення наукової роботи шляхом нарахування додаткових балів студентам та матеріальних заохочень викладачам, підготовка студентських наукових робіт, підготовка доповідей на науково-практичних конференціях, конгресах, симпозиумах, участь у роботі наукового гуртка). Напрямок щодо виховної роботи та розвитку молоді реалізовано у роботі кураторів, у діяльності Школи молодого лідера (<https://vsau.org/novini/novini-vnau/shkola-molodogo-lidera>), студентського самоврядування, функціонуванні Центру культури та дозвілля, психологічної служби, у роботі соціального педагога. Цілі ОП 2020, 2021 р. змінювались порівняно з ОП 2018, 2019 рр. у зв'язку з розробкою Стратегії університету на 2020-2025 рр. - уточнено мету ОП, що враховує аграрну спрямованість закладу. Підвищення рівня практичної спрямованості реалізовано шляхом створення в університеті ННБК "Всеукраїнський науково-навчальний консорціум".

2. Цілі освітньої програми та програмні результати навчання визначаються з урахуванням позицій та потреб заінтересованих сторін.

Під час вивчення документів, зустрічей зі студентами, студентським самоврядуванням, стейкхолдерами встановлено, що цілі ОП, ПРН визначаються з урахуванням позицій та потреб заінтересованих сторін: - представники студентського самоврядування проводять опитування щодо необхідності включення певних ОК до структури ОП та входять до складу робочої групи з розробки ОП, затверджують ОП (підтверджено студрадою та здобувачами під час зустрічі). Студентське самоврядування, враховуючи необхідність поглиблення рівня знань з іноземної мови, запропонували запровадити викладання ОК «Іноземна мова (за професійним спрямуванням)» на протязі 4 років навчання на першому (бакалаврському) рівні вищої освіти, що затверджено протоколом № 15 від 16.04.2020 р., № 14 від 12.04.2021 р. - представники роботодавців приймають участь у перегляді ОП (Кирилюк В.М., Вінницька облдержадміністрація), надають рецензії на ОП (Лучко А.А., ПСП “Україна”, Томашук І.О., ТОВ “Бізнес Агро Імперія”, Кричковський В.Ю., ТОВ “Органік-Д”), приймають участь в опитуваннях

(<https://vsau.org/assets/images/content/dokPDF/kaf-ekonomiky/akredut%2010-2021/Oputyvannya%20steukholderiv.pdf>), входять до складу робочої групи з розробки ОП (Томашук Іван Олегович – керівник ТОВ «Бізнес Агро Імперія», Вінницька обл., Хмільницький район) та ради стейкхолдерів при затвердженні ОП, надають пропозиції щодо необхідності включення ОК аграрного спрямування - протокол № 15 від 16.04.2020 р., № 14 від 12.04.2021 р., з розвитку ІТ навичок - Цифрова економіка. - академічна спільнота приймає участь у обговоренні освітніх компонент на засіданнях кафедри, при анкетуванні (<https://vsau.org/assets/images/content/dokPDF/kaf-ekonomiky/akredut%2010-2021/Oputyvannia%20Zmist%20OPP%20vykladachi.pdf>), шляхом внесення пропозицій за результатами стажувань, підвищень кваліфікації, міжнародних обмінів, входять до складу робочих груп з розробки ОП. Це дозволяє переглядати структуру ОП, кількість кредитів, форми контролю. Представники академічної спільноти з інших ЗВО, що надали рецензії до ОП та вийшли на відкриту зустріч підтвердили участь у перегляді та обговоренні ОП. ОП щорічно виставляється на громадське обговорення (<https://vsau.org/fakulteti/fakultet-ekonomiki-i-pidpriemnicztva/kafedra-ekonomiki>), що дозволяє залучити і інших стейкхолдерів до обговорення.

3. Цілі освітньої програми та програмні результати навчання визначаються з урахуванням тенденцій розвитку спеціальності, ринку праці, галузевого та регіонального контексту, а також досвіду аналогічних вітчизняних та іноземних освітніх програм.

Зі слів ректора Мазура В.А. актуальність даної ОП пов'язана з необхідністю підготовки фахівців-економістів, знайомих зі специфікою аграрного сектору. Зі слів представників облдержадміністрації Вінницької області Агропромисловий комплекс Вінниччини – одна із найбільш привабливих галузей регіону, що підтверджує врахування і регіонального контексту при формуванні даної ОП. За результатами ознайомлення з документами, у ході онлайн-зустрічей зі стейкхолдерами ОП, адміністрацією ЗВО та гарантом встановлено, що ОП має аграрну спрямованість, що визначає її унікальність та реалізується через включення дисциплін аграрного циклу до структури ОП - Технологія виробництва продукції рослинництва, Технологія виробництва продукції тваринництва, Біопалива: Ефективність виробництва і споживання в АПК України, Аграрна політика та земельні відносини; через розгляд в окремих дисциплінах тем та практичних прикладів, що присвячені діяльністю аграрних підприємств. Гарантом ОП при формуванні переліку дисциплін ОП враховано досвід вітчизняних ЗВО, зокрема Національного університету біоресурсів і природокористування України (обговорення ОП підтверджено на відкритій зустрічі Ковальновою О., директором інституту неперервної освіти і туризму), Білоцерківського національного аграрного університету, Одеського державного аграрного університету. Гарантом ОП також проведено аналіз іноземних ОП бакалаврського рівня вищої освіти Варшавського університету природничих наук, Університету штату Луїзіана, Університету штату Канзас, Університету штату Пенсильванія, де науково-педагогічні працівники проходили стажування. В межах партнерської угоди було проведено обговорення структури ОП з представником закладу-партнеру з Університету Латвії проф. Сандрою Джекобс, що підтверджено у рецензії на ОП (<https://vsau.org/assets/images/content/dokPDF/kaf-ekonomiky/akredut%2010-2021/rezenziya1.pdf>) та під час відкритої зустрічі.

4. Освітня програма дозволяє досягти результатів навчання, визначених стандартом вищої освіти за відповідною спеціальністю та рівнем вищої освіти (за наявності). За відсутності затвердженого стандарту вищої освіти за відповідною спеціальністю та рівнем вищої освіти, програмні результати навчання повинні відповідати вимогам Національної рамки кваліфікацій для відповідного кваліфікаційного рівня.

Програмні результати, загальні та фахові компетентності, форма атестації ОП відповідають Стандарту вищої освіти за спеціальністю 051 Економіка галузі знань 05 “Соціальні та поведінкові науки” для першого (бакалаврського) рівня вищої освіти, затвердженого наказом МОН України №1244 від 13.11.2018 р.

Загальний аналіз щодо Критерію 1:

Сильні сторони та позитивні практики у контексті Критерію 1.

- врахування змін стратегії ЗВО 2020-2025 при перегляді мети ОП 2020 -2021 рр. • відповідність особливостей ОП та її структури галузевому та регіональному контексту Вінницької області; • залучення широкого кола стейкхолдерів, у тому числі з вітчизняних та іноземних ЗВО, у обговоренні ОП та її структури; • існування ради стейкхолдерів, що приймає участь у обговоренні та затвердженні ОП.

Слабкі сторони, недоліки та рекомендації щодо удосконалення у контексті Критерію 1.

Враховуючи унікальність ОП, що проявляється у цілях ОП, наявності ОК аграрної спрямованості рекомендовано доповнити ОП додатковими компетентностями та ПРН, що додатково обґрунтують наявність дисциплін Технологія

виробництва продукції рослинництва, Технологія виробництва продукції тваринництва, Біопалива: Ефективність виробництва і споживання в АПК України, Аграрна політика та земельні відносини у структурі ОП.

Рівень відповідності Критерію 1.

Рівень В

Обґрунтування рівня відповідності Критерію 1.

Відповідно до визначеної місії, цілей програмних результатів, виявленого взаємозв'язку ОП зі стратегією ЗВО, особливостей регіону та потреб ринку праці Вінницької області освітня програма відповідає підкритеріям першого критерію з незначними рекомендаціями, пов'язаними з необхідністю посилення унікальності ОП за рахунок введення додаткових програмних результатів навчання та компетентностей. Позитивною практикою в розрізі даного критерію є підтверджена всебічна участь стейкхолдерів до формулювання цілей ОП та її перегляду за рахунок обговорень, опитувань, рецензування.

Критерій 2. Структура та зміст освітньої програми:

1. Обсяг освітньої програми та окремих освітніх компонентів (у кредитах Європейської кредитної трансферно-накопичувальної системи) відповідає вимогам законодавства щодо навчального навантаження для відповідного рівня вищої освіти та відповідного стандарту вищої освіти (за наявності).

Обсяг ОП 2021 р. - 240 кредитів, що відповідає вимогам законодавства та стандарту першого (бакалаврського) рівня, галузі знань 05 «Соціальні та поведінкові науки», спеціальності 051 «Економіка», затвердженого та введеного в дію наказом МОН України від 13.11.2018 р. № 1244 . На вивчення обов'язкових навчальних дисциплін спрямовано 160 кредитів ЄКТС, на практичну підготовку - 20 кредитів ЄКТС, на вибіркові ОК - 60 кредитів ЄКТС.

2. Зміст освітньої програми має чітку структуру; освітні компоненти, включені до освітньої програми, складають логічну взаємопов'язану систему та в сукупності дозволяють досягти заявлених цілей та програмних результатів навчання.

Під час аналізу ОП встановлено, що ОК демонструють логічну взаємопов'язану послідовність, що відображено у структурно-логічній схемі ОП. Аналіз матриць відповідності компетентностей та ПРН компонентам ОП в цілому свідчить, що в цілому ОК забезпечують досягнення заявлених цілей та ПРН, хоча і потребує незначних уточнень. Так в ОП 2021 р. ЗК 5 Здатність спілкуватися державною мовою як усно, так і письмово забезпечується у тому числі за рахунок ОК 7 Іноземна мова професійного спрямування, СК4. Здатність пояснювати економічні та соціальні процеси і явища на основі теоретичних моделей, аналізувати і змістовно інтерпретувати отримані результати - у тому числі за рахунок ОК Інформаційні технології. У той же час, дисципліна Фізичне виховання, яка частково забезпечує ЗК у розділі "використовувати різні види та форми рухової активності для активного відпочинку та ведення здорового способу життя" віднесено до позакредитних дисциплін. Необґрунтованим є подання Таблиці 4. Матриця відповідності програмних компетентностей компонентам освітньої програми «Економіка» для 12 Вибіркових дисциплін, враховуючи, що в блоках, які відповідають вибірковим дисциплінам подано різні за змістом ОК (Наприклад, для ВК2 - Організація зовнішньої торгівлі, Прикладні задачі моделювання економічних процесів, Системи бізнес-аналітики на підприємстві). Подані таким чином у таблиці відмітки щодо відповідності ЗК та СК створює враження, що при створенні ОП закладом вже була обрана дисципліна Організація зовнішньої торгівлі. Про такий вибір свідчить і НП 2021 р., який містить години в блоці біля дисципліни Організація зовнішньої торгівлі, вибір якої ще не був здійснений студентами, враховуючи дату затвердження НП - червень 2021 р. Перевагами ОП 2021 р. є збільшення кількості дисциплін гуманітарного циклу порівняно з ОП 2018 р., які забезпечують досягнення ПРН, які корелюють із загальними компетентностями. Однак, необґрунтованим є введення у 2021 р. до переліку обов'язкових дисциплін у структурі ОП 2021 р. дисципліни Теологія (у попередні роки це була дисципліна за вибором навчального закладу), яка за змістом відповідно до наданого силабусу розглядає лише християнство та має редакційні неточності у відповідності СК. Зокрема, згідно силабусу дана ОК розвиває СК3. Розуміння особливостей провідних наукових шкіл та напрямів економічної науки. Є неточності у НП для студентів денного та заочного відділення - термін навчання в ОП зазначено 3 р. 10 місяців, тоді як в НП 4 роки та 5 років відповідно. В НП заочного відділення невірно вказано освітню кваліфікацію, що потребує редагування. Відрізняється кількість кредитів у дисциплінах Теорія ймовірності та мат. статистика, Статистика, Економетрика, Економічна кібернетика, Маркетинг. У студентів заочного відділення відсутня ОК Навчальна практика (5 кредитів), що визначена ОП 2021 р.

3. Зміст освітньої програми відповідає предметній області визначеній для неї спеціальності (спеціальностям, якщо освітня програма є міждисциплінарною).

Зміст ОП відповідає визначеній у стандарті предметній області. Об'єкт ОП - "закономірності функціонування та розвитку соціально-економічних систем, соціально-економічних процесів, їх моделювання, прогнозування та регулювання, мотивація і поведінка економічних суб'єктів" забезпечується більшістю ОК професійного циклу, як Історія економіки та економічної думки, Політекономія, Мікроекономіка, Макроекономіка, Економетрика, Економіка праці і соціально-трудова відносини, Економіка підприємства тощо. Теоретичний зміст предметної області: поняття, категорії, концепції, принципи економічних наук, забезпечується під час вивчення дисциплін Історія економіки та економічної думки, Політекономія, Мікроекономіка, Макроекономіка, Національна економіка, Міжнародна економіка. Методи, методики та технології (загальнонаукові методи пізнання та дослідницької діяльності, математичні та статистичні методи економічного аналізу, економіко-математичне моделювання, інформаційно-комунікаційні технології досліджень, розповсюдження, та презентацій результатів досліджень) розкриваються наступними ОК - Інформаційні технології, Вища математика, Теорія ймовірності та математична статистика, Статистика, Економетрика, Економічна кібернетика, Оптимізаційні методи та моделі, а також під час написання та захисту звітів з практики (Навчальна практика, Виробнича практика). Забезпечення, визначених у стандарті інструментарію та обладнання (сучасне інформаційно-комунікаційне обладнання, інформаційні системи та програмні продукти, що застосовуються у професійній діяльності) забезпечені ОК Інформаційні технології, Економічна кібернетика, Бухгалтерський облік. У структурі ОП присутні дисципліни, які забезпечують унікальність ОП та відповідність стратегії ЗВО - Технологія виробництва продукції рослинництва, Технологія виробництва продукції тваринництва, Біопалива: Ефективність виробництва і споживання в АПК України, Аграрна політика та земельні відносини. Необхідність їх включення також підтверджена роботодавцями. Включення ОК 6 Охорона праці та безпека життєдіяльності забезпечує відповідність СК14 (Здатність поглиблено аналізувати проблеми і явища в одній або декількох професійних сферах з урахуванням економічних ризиків та можливих соціально-економічних наслідків) та ПРН 17 (Виконувати міждисциплінарний аналіз соціально-економічних явищ і проблем в одній або декількох професійних сферах з урахуванням ризиків та можливих соціально-економічних наслідків), а також важливістю дотримання техніки безпеки в аграрній галузі. Необґрунтованим є включення до структури ОП навчальної дисципліни Теологія.

4. Структура освітньої програми передбачає можливість для формування індивідуальної освітньої траєкторії, зокрема через індивідуальний вибір здобувачами вищої освіти навчальних дисциплін у обов'язі, передбаченому законодавством.

Обсяг вибірових ОК - 60 кредитів (25% обсягу ОП) відповідає вимогам. Здобувачі ОП можуть реалізувати своє право на вибір згідно Положення про порядок та умови обрання студентами вибірових навчальних дисциплін <https://cutt.ly/KUsNLcE> та Положення про організацію освітнього процесу у ВНАУ <https://cutt.ly/HUsNCgf>. Згідно НП та ОП 2021 р. набір вибірових ОК є різнокредитним 4, 5 або 6 кредитів. Однак, мають однакову форму контролю. Перелік можливих вибірових ОК наведено в НП та ОП (2 курс - 3 ОК, 3 курс - 5 ОК, 4 курс - 4 ОК). Для кожної вибірової ОК вибір здійснюється з трьох альтернативних дисциплін різної спрямованості. Студентам надається можливість обрати дисципліни інших кафедр, але одного факультету. Відповідно до положення є можливість вивчення вибірових ОК з інших спеціальностей у вигляді Minor, однак механізму такого вивчення студенти не змогли розкрити. Відмічено позитивні зміни в ОП 2020, 2021 рр. порівняно з ОП 2018, 2019 рр. щодо формування індивідуальної освітньої траєкторії, де вибір здійснювався за блоками "Економічна кібернетика", "Міжнародна економіка". Процедура вибору зі слів студентів здійснювався шляхом написання заяви на ім'я декана факультету, в якому зазначаються всі дисципліни на наступний навчальний рік. Студенти зазначили, що вибір попередньо здійснювали усією групою, а тому в заявах в усіх студентах зазначено однаковий набір дисциплін. Студенти 4-го курсу підтвердили, що відповідно до НП 2018 р. всією групою обирали блок Міжнародна економіка, а тому вивчають дисципліни саме такого спрямування. Випадків, коли студенти однієї групи вивчають різні вибірові дисципліни на ОП, здобувачами під час зустрічі не підтверджено. У той же час згідно наданих індивідуальних НП, які виконують функцію залікової книжки, встановлено, що студенти 2, 3, 4х курсів мають вписану спеціалізацію. 2 курс - Економіка підприємства та Економічна кібернетика, 3 курс - Економіка підприємства та Економічна кібернетика, 4 курс - Економічна кібернетика та Міжнародна економіка, що визначена на титульній сторінці індивідуальних НП поруч із датою вступу студента. На запит щодо спеціалізації, які відсутні в описі ОП, що акредитується, ЗВО обґрунтував це внутрішньою процедурою, що має технічний характер і існує для зручності організації навчального процесу та формування розкладу. Враховуючи відсутність у ОП 2018, 2019 рр. блоків під назвою «Економіка підприємства», та відсутність поіменованої блочної структури у ОП 2020 р. рекомендуємо більш коректно відноситись до записів у документах, які в подальшому зберігаються в особовій справі студента. Студенти підтвердили, що були попередньо ознайомлені з вибіровими ОК через сайт кафедри, де розміщено силабуси вибірових дисциплін, через систему Сократ та особистий кабінет, де також розміщено презентаційні матеріали по кожній вибіровій дисципліні, що відповідає нормам положення. За результатами проведеної зустрічі з НПП встановлено, що формування переліку вибірових ОК обговорюють на етапі проекту ОП.

5. Освітня програма та навчальний план передбачають практичну підготовку здобувачів вищої освіти, яка дозволяє здобути компетентності, необхідні для подальшої професійної діяльності.

Для проходження практичної підготовки в ОП 2018 р. було передбачено 10 кредитів (Навчальна практика (4 кредити - 2,6 семестри), Виробнича практика (6 кредитів - 8 семестр); в ОП 2021 р. - 15 кредитів та два види

практики - Навчальна практика (5 кредитів - 2, 4, 6 семестри) та Виробнича практика (10 кредитів - 8 семестр). Порівняння ОП 2018 та 2021 рр. свідчить про збільшення кредитів на практичну підготовку. Навчальна практика ОП 2021 р. призначена для студентів I-III курсу та забезпечує отримання таких компетентностей як ЗК 3, 4, 7, 8, 12, СК 1, 4, 6, 11, 12, 14. Навчальна практика на 1 курсі присвячена вступу до спеціальності та набуттю знань про основи навчального процесу, навчальна практика на 2-му курсу є практикою з елементами набуття практичних навичок розмовної англійської мови, навчальна практика третього курсу присвячена аналізу та моделювання економічних процесів. Враховуючи зміст практик доцільно до матриці компетентностей додати наступні ЗК - ЗК6. Здатність спілкуватися іноземною мовою (навчальна практика 2 курсу), СК5. Розуміння особливостей сучасної світової та національної економіки, їх інституційної структури, обґрунтування напрямів соціальної, економічної та зовнішньоекономічної політики держави (навчальна практика 3 курсу - всі тематики практики пов'язані з міжнародною економічною інтеграцією України). Виробнича практика проводиться ЗК 2, 4, 7, 9, СК 1, 2, 5, 10, 13. Організація практичної підготовки студентів здійснюється згідно Положення про проведення практики здобувачів вищої освіти ВНАУ (<https://vsau.org/assets/images/content/dokPDF/polozhennya-praktika-2018.pdf>) на основі заключених договорів з ЗВО. Студенти під час зустрічі підтвердили, що можуть самостійно обирати місце проходження виробничої практики із рекомендованого переліку <https://vsau.org/assets/images/content/dokPDF/bazy-praktuk.pdf> або можуть запропонувати свою базу, оформивши відповідно договір між підприємством та університетом. Договори про співпрацю також розміщені на сайті кафедри (<https://vsau.org/fakulteti/fakultet-ekonomiki-i-pidpriemnicztva/kafedra-ekonomiki>). Базами виробничої практики даної ОП є ПСП "Україна", ТОВ "Бізнес Агро Імперія", ТОВ "АВІС", ТОВ "Солодка Мрія - Вінниця", ТОВ "Органік-Д", Вінницька торгово-промислова палата, Вінниця товарна універсальна біржа. Проходження студентами практики на цих підприємствах підтверджено під час зустрічі з роботодавцями та на відкритій зустрічі. Для виявлення рівня задоволеності практикою кафедра проводить опитування студентів (<https://vsau.org/assets/images/content/dokPDF/kaf-ekonomiky/akredut%2010-2021/Opytuvannia%20Zmist%20%20OPP%20zodobuvachi.pdf>), однак для виявлення рівня задоволеності практикою в анкеті є лише одне запитання щодо задоволеності обсягами практики. Опитування стейкхолдерів також не передбачає запитання щодо рівня задоволеності практичними навичками студентів. Що потребує доопрацювання анкет.

6. Освітня програма передбачає набуття здобувачами вищої освіти соціальних навичок (soft skills), що відповідають заявленим цілям.

За результатами проведених зустрічей зі студентами, НПП, стейкхолдерами встановлено, що ОП надає можливості для набуття різноманітних соціальних навичок, як у формальній освіті (обов'язкові і вибіркові дисципліни, під час застосування НПП методів, що сприяють розвитку soft skills), так і в позааудиторний час (Школа лідерства, наукова робота студентів, участь у студентському самоврядуванні та виховних заходах). Серед обов'язкових дисциплін слід відмітити наявність дисциплін як гуманітарної, так і професійної підготовки, що спрямовані на розвиток соціальних навичок. Зокрема комунікативні навички розвиває Українська мова за професійним спрямуванням, Іноземна мова професійного спрямування, навчальна та виробнича практика; управлінські навички - Менеджмент, Економіка праці і соціально-трудові відносини, Стратегічне планування діяльності підприємства; креативні навички - Маркетинг, ІТ навички - Інформаційні технології; підприємницькі навички - Стратегічне планування діяльності підприємства, Потенціал і оцінка бізнесу, Менеджмент; критичне мислення - Філософія, Правознавство, Історія України та етнологія, Теологія. У ході зустрічей з НПП підтверджено використання методів та прийомів, що сприяють розвитку соціальних навичок - презентації результатів виконаних завдань та досліджень, проектний метод, метод мозкової атаки. Розвитку soft skills сприяє діючий на кафедрі науковий гурток «Міжнародний аналітик», активна участь студентів у наукових конференціях, конкурсах наукових робіт.

7. Зміст освітньої програми урахує вимоги відповідного професійного стандарту (за наявності).

Професійний стандарт відсутній

8. Обсяг освітньої програми та окремих освітніх компонентів (у кредитах Європейської кредитної трансферно-накопичувальної системи) реалістично відбиває фактичне навантаження здобувачів, є відповідним для досягнення цілей та програмних результатів навчання.

Співвідношення обсягів аудиторного навантаження та самостійної роботи визначені у Положенні про організацію освітнього процесу у Вінницькому національному аграрному університеті <https://www.vsau.org/assets/images/content/dokPDF/polozhennya-pro-organizaciju-osvitnogo-procesu2019.pdf>.

Відповідно до положення обсяг навчального часу, відведений для самостійної роботи здобувача вищої освіти, регламентується робочим навчальним планом і повинен становити не менше 1/3 та не більше 2/3 загального обсягу навчального часу здобувача вищої освіти, відведеного для вивчення конкретної дисципліни. Вивчення НП ОП на 2021-2025 н.р. свідчить наявність некоректного співвідношення аудиторної та самостійної роботи, що суперечить діючому положенню, зокрема ОК 1, 2, 3, 5, 8, 9, 31 мають загальне аудиторне навантаження близько 25% від загальної кількості годин. Відсутня варіативність аудиторного навантаження в залежності від кількості кредитів, відведених на дисципліну: 5-ти кредитні дисципліни ОК 13, 14, 17, 19-24, та 4-ри кредитні дисципліни ОК 15, 16, 18,

25-30 мають однакову кількість годин, відведених на аудиторні заняття, - 58 годин (30 годин - лекції; 28 годин - практичні заняття). Це суперечить наведеному у самоаналізі твердженню, що співвідношення обсягів аудиторних занять і самостійної роботи визначається з урахуванням специфіки та змісту конкретної навчальної дисципліни, її місця та значення в реалізації ОП та питомої ваги лекційних і практичних занять. Також для усіх ОК НП 2021-2025 рр. кількість лекцій перевищує кількість практичних занять, крім ОК 1, 7, 31, 32) незважаючи на практичну спрямованість певних дисциплін (Інформаційні технології, Статистика, Економетрика, Бухгалтерський облік, Оптимізаційні методи і моделі тощо) та проголошений у Положенні про організацію освітнього процесу у Вінницькому національному аграрному університеті студентоцентрований підхід - "Менше лекцій – більше досліджень, дискусій та проектних робіт". Згідно НП тижневе навантаження становить залежно від курсу та семестру 20-24 години на тиждень. Для виявлення рівня задоволеності навчальним навантаженням проводиться опитування здобувачів (<https://www.vsau.org/assets/images/content/dokPDF/kaf-ekonomiky/akredut%2010-2021/1.%20Anketyvannya%20zdobyvachiv%20yakistu,%20formamu,%20metodamu.pdf>), в якому більше 95 % студентів задоволені наявним розподілом навчального часу. Опитування студентів під час зустрічі також не виявило незадоволеності фактичним навантаженням.

9. У разі здійснення підготовки здобувачів вищої освіти за дуальною формою освіти структура освітньої програми та навчальний план узгоджені із завданнями та особливостями цієї форми здобуття освіти.

Заклад відповідно до Наказу МОН № 991 від 15.09.2021р. приймає участь у пілотному проєкті МОН з впровадження дуальної освіти, у тому числі зі спеціальності 051 Економіка. Для забезпечення впровадження дуальної форми освіти розроблене Положення про здобуття вищої освіти за дуальною формою навчання у Вінницькому національному аграрному університеті <https://vsau.org/assets/images/content/dokPDF/polozhennya%20-pro-dualnu-formu-navchannya.pdf> Навчання за дуальною формою за ОП, що акредитується, не здійснюється.

Загальний аналіз щодо Критерію 2:

Сильні сторони та позитивні практики у контексті Критерію 2.

- зміст освітньої програми дозволяє досягти програмних результатів і компетентностей; - наявність дисциплін гуманітарного циклу; - ОП 2020 та 2021 рр. містить більш широкі можливості для забезпечення формування індивідуальної освітньої траєкторії; - здобувачі мають змогу ознайомитись з вибірковими дисциплінами через особистий кабінет в ІС Сократ; - збільшення годин на практичну підготовку в ОП 2021 р.; - участь університету у пілотному проєкті з впровадження дуальної освіти зі спеціальності 051 Економіка з 2021 р. та наявне нормативно-правове забезпечення для впровадження дуальної форми освіти.

Слабкі сторони, недоліки та рекомендації щодо удосконалення у контексті Критерію 2.

- наявні в ОП 2021 р. помилки щодо відповідності між ОК, компетентностями та програмними результатами. Рекомендовано - переглянути ОП та внести відповідні правки; - віднесення ОК Фізичне виховання до позакредитних дисциплін за наявності в стандарті ПРН, яке потребує у тому числі "використовувати різні види та форми рухової активності для активного відпочинку та ведення здорового способу життя". Рекомендовано - додати Фізичне виховання до обов'язкових ОК; - наявність в ОП 2021 р. матриці відповідності по вибірковим дисциплінам, в змісті якої відсутні конкретні ОК. Рекомендовано - прибрати матрицю відповідності з ОП; - необґрунтоване включення дисципліни Теологія до складу обов'язкових ОК ОП 2021 р. Рекомендовано - обґрунтувати наявність даної дисципліни в переліку обов'язкових ОК, враховуючи її зміст та специфіку, визначену у тематиках силабусу; - НП 2021 р. заочної форми навчання не відповідають структурі ОП 2021 р. Рекомендовано - внести корективи в НП. - перелік вибіркових дисциплін затверджується при затвердженні освітньої програми на чотири роки. Рекомендовано уніфікувати кількість кредитів та щорічно оновлювати перелік вибіркових дисциплін, включаючи до переліку дисципліни з інших факультетів, враховуючи виявлену зацікавленість здобувачів у дисциплінах аграрної спрямованості; - вибір дисциплін здійснюється за заявою. Рекомендовано, враховуючи наявність потужної ІС Сократ та персонального кабінету студентів проводити вибір автоматизовано, що сприятиме зменшенню впливу сторонніх осіб на волевиявлення студента; - некоректні записи в індивідуальних навчальних планах студентів 2-4 курсів щодо спеціалізації, опис якої відсутній в ОП та відповідних вибіркових блоках. Рекомендовано посилити увагу керівництва на оформлення особистих документів студентів; - наявність лише одного запитання в анкеті, що стосується практичної підготовки студентів. Зазначене запитання не дозволяє оцінити рівень задоволеності базами практик та організацію практики. Відсутність запитання стосовно рівня практичної підготовленості студентів при анкетуванні роботодавців. Рекомендовано - доповнити анкети студентів та роботодавців питаннями, що стосується практичної підготовки за даною ОП; - перебільшення норм на самостійну роботу за даною ОП по більшості дисциплін та перевищення годин лекційних над годинами, що виділяються на практичну підготовку. Рекомендовано привести до відповідності НП відповідно до Положення про освітній процес. Переглянути підходи до визначення кількості годин на лекції та практичні заняття.

Рівень відповідності Критерію 2.

Рівень В

Обґрунтування рівня відповідності Критерію 2.

Відповідно до обсягів, змісту, структури ОП, наявних підходів до формування індивідуальної освітньої траєкторії, соціальних навичок та практичної підготовки освітня програма загалом відповідає визначеному критерію з недоліками, що не є суттєвими та стосуються редакційних уточнень та корегувань ОП, НП, матриць відповідностей, підходів до обсягів аудиторного навантаження, документів студентів. Наявні також і рекомендації стосовно поліпшення процедури вибору у напрямку розширення списку вибіркових дисциплін, його щорічного оновлення та в подальшому автоматизації процедури вибору через кабінет студента. Позитивними практиками за даним рівнем відповідності є загальна відповідність освітньої програми ПРН та компетентностям, участь університету у пілотному проєкті з впровадження дуальної освіти, збільшення кількості годин на практичну підготовку, широкий спектр дисциплін гуманітарного циклу.

Критерій 3. Доступ до освітньої програми та визнання результатів навчання:

1. Правила прийому на навчання за освітньою програмою є чіткими та зрозумілими, не містять дискримінаційних положень та оприлюднені на офіційному веб-сайті закладу вищої освіти.

На офіційному веб-сайті Вінницького національного аграрного університету (<https://bit.ly/3sn8sh1>) на момент проведення акредитаційної експертизи у вільному доступі розміщено всю необхідну інформацію для прийому на навчання, а саме: у розділі «Абітурієнтам» (<https://bit.ly/3qkd1qq>) наявні документи приймальної комісії (<https://bit.ly/3qeok3m>), каталог освітньо-професійних програм (<https://bit.ly/3z17s43>), інформація про підготовчий відділ (<https://bit.ly/3eiKA6q>), вартість навчання (<https://bit.ly/3z2fLv5x>) та умови доступності для навчання осіб з особливими освітніми потребами (<https://bit.ly/3z2jVaYF>). Правила прийому на навчання за ОП (затверджено ректором ВНАУ від 29.06.2021 р., протокол № 12, <https://bit.ly/3JebA5t>) є чіткими і зрозумілими для потенційних вступників, що було підтверджено на зустрічі із фокус-групою здобувачів освіти, із допоміжними (сервісними) структурними підрозділами. Правила прийому, які є чіткими, складеними у відповідності до умов прийому, також є такими, що не містять дискримінаційних положень. Доступність до отримання вищої освіти для особливих категорій громадян здійснюється відповідно до законодавчих актів, положення яких регулюють права таких осіб на можливість здобувати вищу освіту. Організацію прийому вступників до університету здійснює приймальна комісія, яка діє згідно положення «Про приймальну комісію ВНАУ в 2021 році» (затверджено ректором від 18.12. 2020 р., протокол № 6, <https://bit.ly/3Fr5AUy>).

2. Правила прийому на навчання за освітньою програмою враховують особливості самої освітньої програми.

Правила прийому на навчання повністю враховують особливості ОП «Економіка» першого (бакалаврського) рівня вищої освіти. На зустрічі з сервісними підрозділами ЕГ з'ясувала, що правилами прийому на навчання за рішенням приймальної комісії та за погодженням з кафедрою і деканатом встановлено мінімальний бал для конкурсних предметів - 100 балів. Для проходження конкурсного відбору вступники 2021 р. на основі повної загальної середньої освіти (ПЗСО) мали скласти зовнішнє незалежне оцінювання (ЗНО) з таких предметів як: українська мова і література (коефіцієнт 0,25), математика (коефіцієнт 0,45), історія України або іноземна мова, або біологія, або географія, або фізика, або хімія (коефіцієнт 0,2), згідно інформації в правилах прийому на навчання за ОП (затверджено ректором ВНАУ від 29.06.2021 р., протокол № 12, <https://bit.ly/3JebA5t>). Під час зустрічі з гарантом ОП, ЕГ з'ясувала, що найбільш значущими є знання з математики (кф 0,45), адже для майбутнього економіста важлива чисельна грамотність та аналітичне мислення, логічна послідовність та чіткість розрахунків; українська мова і література (кф 0,25), що важливо для формування загальної компетентності вільно спілкуватися державною мовою; третій предмет на вибір вступника (кф 0,2). Все це підтвердилось під час зустрічі з представником приймальної комісії, а також доданий факт того, що можуть бути враховані перемоги на Всеукраїнських олімпіадах у рік вступу з базових предметів. На основі ОКР «Молодший спеціаліст» необхідні сертифікати ЗНО з української мови і літератури (коефіцієнт 0,25) та математики (коефіцієнт 0,25), а також фахове вступне випробування (коефіцієнт 0,5), згідно з положенням «Про фахові атестаційні комісії ВНАУ» (затверджено ректором від 23.03.2021 р., протокол № 9, <https://bit.ly/3moRxHN>).

3. Визначені чіткі та зрозумілі правила визнання результатів навчання, отриманих в інших закладах освіти, зокрема під час академічної мобільності, що відповідають Конвенції про визнання

кваліфікацій з вищої освіти в Європейському регіоні (Лісабон, 1997 р.), є доступними для всіх учасників освітнього процесу та послідовно дотримуються під час реалізації освітньої програми.

Питання визнання результатів навчання, отриманих в інших ЗВО, у т.ч. під час академічної мобільності, у ВНАУ регулюються наступними документами: положення «Про порядок переведення студентів та поновлення відрахованих осіб у ВНАУ» (<https://bit.ly/32xYVtm>), положення «Про порядок оцінювання знань здобувачів вищої освіти у ВНАУ» (<https://bit.ly/3emg7Vm>), положення «Про порядок перезарахування навчальних дисциплін та визначення академічної різниці» (<https://bit.ly/3yVzoI7>). Під час розмови з гарантом ОП з'ясовано, що перезарахування вивчених раніше ОК здійснюється на підставі наданої студентом академічної довідки з переліком та результатами вивчення навчальних дисциплін, кількістю кредитів, завіреного в установленому порядку у відповідному закладі освіти. Якщо назви навчальних дисциплін мають значні розбіжності або відрізняється загальний обсяг годин, відведених на їх вивчення, або форма контролю нижча за затверджену у ВНАУ, декан факультету приймає рішення на підставі висновку експертної комісії чи завідувача відповідної кафедри, що гарантує надійність визнання отриманих здобувачем результатів навчання. На ОП «Економіка» у результаті переведення/поновлення здобувачів на навчання з інших ЗВО відбулось визнання результатів навчання з здобувачів, що попередньо навчалися у Вінницькому торговельно-економічному інституті КНТЕУ, при зарахуванні на 2-ий курс, у Вінницькому національному технічному університеті, при зарахуванні на 2-ий курс та у Київському національному авіаційному університеті, при зарахуванні на 3-ій курс. У ЗВО функціонує відділ євроінтеграції та міжнародної діяльності (<https://bit.ly/3FqdeVN>), основними завданнями якого є: розвиток міжнародної мобільності, пошук та розширення іноземних партнерів, форм та основ для міжнародного співробітництва, удосконалення та розширення баз практик, стажувань студентів за кордоном, інформування структурних підрозділів ВНАУ та студентів про конкурси на участь у міжнародних програмах, допомога в підготовці та оформленні необхідних документів і т.д. Згідно із запитом ЕГ стосовно участі здобувачів в програмах міжнародної мобільності, отримана інформація від ЗВО, що здобувач 4-го курсу ОП «Економіка» прийняв участь в міжнародній програмі обміну в Німеччині в період з 01.07.2021 по 30.08.2021 рр. в рамках професійного, культурного обміну та практичного стажування на території ФРН, що знайшло підтвердження під час фокус – груп із гарантом, здобувачами, самоврядуванням та адміністративним персоналом. Також, на сайті кафедри наявні договори про співпрацю з вітчизняними центрами, підприємствами та закордонними ЗВО, здебільшого аграрного напрямку: це і Грузія, Польща, Молдова, Білорусь, Болгарія, Латвія, Вірменія (<https://bit.ly/32pzHND>). Отож, ЕГ прийшла до висновку, що правила визнання результатів навчання, отриманих в інших закладах освіти, зокрема під час академічної мобільності чіткі і зрозумілі, є доступними для всіх учасників освітнього процесу та які послідовно дотримуються їх під час реалізації ОП.

4. Визначені чіткі та зрозумілі правила визнання результатів навчання, отриманих у неформальній освіті, які є доступними для всіх учасників освітнього процесу та послідовно дотримуються під час реалізації освітньої програми.

Питання визнання результатів навчання, отриманих у неформальній освіті, у Вінницькому національному аграрному університеті регулюються: положенням «Про неформальну та інформальну освіту у Вінницькому національному аграрному університеті» (затверджено ректором від 24.11.2020 р., протокол № 5, <https://bit.ly/3yUi58C>), наказом ректора № 26 від 09.02.2021 р. «Щодо дії системи набуття професійних компетенцій під час участі здобувачів вищої освіти в освітньо-наукових заходах неформальної та інформальної освіти» (<https://bit.ly/3qjvhAd>). У ЗВО створена постійно діюча комісія з визнання результатів навчання, отриманих у заходах неформальної та інформальної освіти, визнання результатів навчання відбувається на підставі документа із переліком та результатами вивчення навчальних дисциплін, кількістю кредитів, завіреного в установленому порядку на підставі підтверджуючих документів щодо здобутих знань за програмами неформальної освіти (сертифікату, свідоцтва тощо). Під час розмови з гарантом, ЕГ з'ясувала, що знайомство студентів із правилами та процедурою визнання результатів неформальної/інформальної освіти здійснюється викладачами, що викладають на цій програмі, також здобувачами підтверджено факт того, що правила є зрозумілими для них. У разі прийняття позитивного рішення стосовно перезарахування навчальної дисципліни, здобувач звільняється від вивчення перезарахованих кредитів освітньої компоненти у наступному семестрі. ЕГ підкреслює факт проходження здобувачами курсів за вказівками викладачів на таких освітніх платформах як «Prometheus», «Дія. Освіта» та ін., тим самим забезпечується можливість перезарахування певних кредитів ЄКТС. Враховуючи проаналізовану інформацію, відповідні нормативно – правові акти з цього питання, ЕГ прийшла до висновку, що правила визнання результатів навчання, отриманих у неформальній освіті є чіткими і зрозумілими, доступними для всіх учасників освітнього процесу та які послідовно дотримуються їх під час реалізації ОП. Загалом, ЕГ відмічає, що практики застосування визнання результатів навчання, отриманих у неформальній освіті на ОП «Економіка» не було.

Загальний аналіз щодо Критерію 3:

Сильні сторони та позитивні практики у контексті Критерію 3.

- чіткі та зрозумілі правила прийому до ВНАУ, що не містять дискримінаційних положень та оприлюднені на офіційному веб-сайті ЗВО; - всі стейкхолдери мають вільний доступ до інформації, яка стосується ОП «Економіка», правил прийому до Вінницького національного аграрного університету на здобуття вищої освіти за цією ОП; - оприлюднені можливості та умови участі у міжнародній академічній мобільності здобувачів; - наявні процедури перезарахування отриманих результатів у інших ЗВО, а також результатів навчання, отриманих у неформальній

освіті; - усі розроблені процедури визнання результатів навчання, отриманих в інших ЗВО (у т.ч. під час академічної мобільності) та неформальній освіті є чіткими та зрозумілими; - наявні 10 договорів про співпрацю з вітчизняними центрами, підприємствами та 8 договорів з закордонними ЗВО сьома країн.

Слабкі сторони, недоліки та рекомендації щодо удосконалення у контексті Критерію 3.

Відсутність практик визнання результатів навчання здобувачів, отриманих у неформальній освіті. Рекомендацією ЗВО стане: посилення інформування здобувачів вищої освіти ОП «Економіка» про наявні можливості перезарахування результатів навчання, отриманих ними у неформальній освіті; проведення роз'яснювальних робіт серед НПП, здобувачів щодо можливостей, правил та процедур набуття знань у неформальній освіті та визнання таких результатів навчання.

Рівень відповідності Критерію 3.

Рівень В

Обґрунтування рівня відповідності Критерію 3.

ОП в цілому узгоджена за підкритеріями Критерію 3. Правила прийому на навчання за освітньою програмою є чіткими та зрозумілими, не містять дискримінаційних положень та оприлюднені на офіційному веб-сайті закладу вищої освіти, правила прийому на навчання за освітньою програмою враховують особливості самої освітньої програми, наявні чіткі і зрозумілі правила та процедури визнання результатів навчання, отриманих у інших ЗВО, зокрема під час академічної мобільності та у неформальній освіті. Однак, виявлений недолік в контексті підкритерія 3.4 стосовно відсутності практики застосування визнання результатів навчання, отриманих у неформальній освіті не є суттєвим та не впливає на якість освіти і доступ до ОП.

Критерій 4. Навчання і викладання за освітньою програмою:

1. Форми та методи навчання і викладання сприяють досягненню заявлених у освітній програмі цілей та програмних результатів навчання, відповідають вимогам студентоцентрованого підходу та принципам академічної свободи.

Форми та методи навчання і викладання в ЗВО визначені та регулюються: 1) Положенням про організацію освітнього процесу у ВНАУ (<https://www.vsau.org/assets/images/content/dokPDF/polozhennya-pro-organizaciju-osvitnogo-procesu2019.pdf>); 2) Положенням про дистанційну форму навчання ВНАУ: (https://vsau.org/assets/images/content/dokPDF/pologennya_dustan_karantun.pdf); 3) Положенням про неформальну та інформальну освіту: (<https://www.vsau.org/assets/images/content/dokPDF/polozhenya-pro-neformalnu-osvity.pdf>). В ході проведених зустрічей з менеджментом ЗВО, гарантом ОП, викладачами ОП та здобувачами освіти підтверджено, що задекларовані форми та методи навчання сприяють досягненню заявлених у освітній програмі цілей та програмних результатів. Зокрема, студентоцентроване навчання реалізується через: 1) залучення здобувачів ОП до створення, рецензування та оновлення освітніх програм (<https://www.vsau.org/assets/images/content/dokPDF/pro-opytuvanya-zmistu-shodo-op.pdf>, <https://www.facebook.com/groups/543509192768978/permalink/1315465175573372/>); 2) вибір форм і методів навчання (<https://www.vsau.org/assets/images/content/dokPDF/polozhennya-pro-organizaciju-osvitnogo-procesu2019.pdf>); 3) застосування персоналізованих форм та методів для теоретичного навчання студентів (<https://www.vsau.org/assets/images/content/dokPDF/indyvidualnyjgrafik.pdf>); 4) зворотній зв'язок із здобувачами освіти щодо якості освітньої діяльності в ЗВО (<https://www.vsau.org/assets/images/content/dokPDF/opytuvanya-yakosti-osv-diyaln.pdf>) Результати анонімного онлайн анкетування студентів бакалаврату факультету економіки та підприємництва (<https://vsau.org/assets/images/content/dokPDF/rezultati-opytuvanya.pdf>) свідчать про задоволеність здобувачів діючими формами та методами навчання і викладання.

2. Усім учасникам освітнього процесу своєчасно надається доступна і зрозуміла інформація щодо цілей, змісту та програмних результатів навчання, порядку та критеріїв оцінювання у межах окремих освітніх компонентів (у формі силабуса або в інший подібний спосіб).

Цілі, зміст та програмні результати навчання, методи викладання та оцінювання подані у відкритому доступі на сайті ЗВО в ОПП 051-Економіка першого бакалаврського рівня вищої освіти: https://www.vsau.org/assets/images/content/navchalna-robota/OPP/051_bakalavr.pdf, а також у силабусах усіх обов'язкових компонентів ОПП 051-Економіка, які розміщені у відкритому доступі на сайті кафедри економіки та

підприємницької діяльності: [https://www.vsau.org/fakulteti/fakultet-ekonomiki-i-pidpriemnicztva/kafedra-ekonomiki,](https://www.vsau.org/fakulteti/fakultet-ekonomiki-i-pidpriemnicztva/kafedra-ekonomiki,прикладі)
 приклади силабусів: <https://www.vsau.org/assets/images/content/dokPDF/kaf-ekonomiky/akredut%2010-2021/Istorija%20Ucrajinii.pdf> <https://www.vsau.org/assets/images/content/dokPDF/kaf-ekonomiky/akredut%2010-2021/Istorija%20economiki.pdf> <https://www.vsau.org/assets/images/content/dokPDF/kaf-ekonomiky/akredut%2010-2021/Vicha%20matematica.pdf> <https://www.vsau.org/assets/images/content/dokPDF/kaf-ekonomiky/akredut%2010-2021/Politekonomija.pdf> <https://www.vsau.org/assets/images/content/dokPDF/kaf-ekonomiky/akredut%2010-2021/Mikroekonomika.pdf> У деяких силабусах вказані постреквізити дисциплін, які не входять до ОПП -Економіка, так: в Силабусі з ОК1-Українська мова (за професійним спрямуванням) у постреквізитах вказані дисципліни: фінанси, аудит, економіка, етика бізнесу та управління, які чітко не відносяться до конкретних ОК і ВК (фінанси, економіка), або зовсім не входять до переліку ОК і ВК (аудит, етика бізнесу і управління) ОПП 051-Економіка: <https://www.vsau.org/assets/images/content/dokPDF/kaf-ekonomiky/akredut%2010-2021/Ukrainska%20mova.pdf> ; в Силабусі ОК6-Технологія виробництва продукції тваринництва в постреквізитах вказана дисципліна “Підприємництво”, яка не входить до ОК і ВК ОПП 051-Економіка: <https://www.vsau.org/assets/images/content/dokPDF/kaf-ekonomiky/akredut%2010-2021/TVPT.pdf>; в Силабусі ОК10-Інформаційні технології серед постреквізитів вказана дисципліна «Економіко-математичні методи та моделі», яка не входить до ОК і ВК ОПП 051-Економіка: <https://www.vsau.org/assets/images/content/dokPDF/kaf-ekonomiky/akredut%2010-2021/Informazijni%20tehnologii.pdf> ; в Силабусі з ОК28-Менеджмент серед постреквізитів вказана дисципліна “Митне регулювання ЗЕД”, яка не входить до ОК і ВК ОПП 051-Економіка: <https://www.vsau.org/assets/images/content/dokPDF/kaf-ekonomiky/akredut%2010-2021/Menedgment.pdf>, Робочі програми дисциплін, у друкованому вигляді зберігаються на кафедрі економіки та підприємницької діяльності в тематичних папках дисциплін, які входять до ОК і ВК ОПП 051-Економіка (підтверджено в ході он-лайн відеогляду), також ознайомитись з Картками дисциплін можливо через електронну систему управління Сократ: <http://socrates.vsau.org/index.php/ua/vsi-kartky> , але в кабінеті студента (доступ до якого тимчасово було надано) не всі складові системи АСУ «Сократ» працювали.

3. Заклад вищої освіти забезпечує поєднання навчання і досліджень під час реалізації освітньої програми відповідно до рівня вищої освіти, спеціальності та цілей освітньої програми.

В ході зустрічей зі здобувачами освіти підтверджено, що ЗВО забезпечує поєднання навчання і досліджень під час реалізації ОПП, у ВНАУ діє Наукове товариство студентів, аспірантів, докторантів і молодих вчених ВНАУ <https://vsau.org/nauka/naukove-tovarisstvo>. Результати науково-дослідних робіт висвітлюються у журналах («Управління, адміністрування та право: проблеми, тенденції, досягнення»; «Збірник студентських наукових праць. Сільськогосподарські науки» <https://vsau.org/studentamm/zhurnal-studentskix-naukovix-pracz>), заснованих у ЗВО у 2021 році, публікація в яких є безкоштовною для студентів та доповідях на науково-практичних конференціях (Кравець В.М. (https://vsau.org/assets/images/content/studenty/TOM_4.pdf); Микичур В.І. (https://vsau.org/assets/images/content/studenty/TOM_3.pdf); Богатирчук Д.В. (https://vsau.org/assets/images/content/studenty/TOM_1.pdf, https://vsau.org/assets/images/content/studenty/TOM_2.pdf); Тимошук В.А. (https://vsau.org/assets/images/content/studenty/TOM_3.pdf); Федорова К.О. (https://vsau.org/assets/images/content/studenty/TOM_4.pdf)). Здобувачі ОП приймають участь: у конкурсах стартапів (<https://www.facebook.com/groups/543509192768978/permalink/1295421440911079/>, <https://www.facebook.com/100012878528254/videos/631860964833663/>); форумах (<https://www.facebook.com/groups/543509192768978/permalink/1251302118656345/>, <https://www.facebook.com/groups/543509192768978/permalink/1191449147974976/>); всеукраїнських конкурсах студентських наукових робіт (<https://www.facebook.com/groups/543509192768978/permalink/1331144520672104/>). В рамках освітньої програми НПП та здобувачі відвідують спеціалізовані виставки (<https://www.facebook.com/groups/543509192768978/permalink/1262728397513717/>). Поєднання освітньої та наукової складових передбачене критеріями оцінювання згідно Положення про порядок оцінювання знань здобувачів вищої освіти ВНАУ (<https://vsau.org/assets/images/content/dokPDF/zminudo-polog-2021.pdf>). В кінці семестру здобувач вищої освіти може отримати до 10% підсумкової оцінки за показники наукової та інноваційної роботи, що підтверджено фокус-групою здобувачів ОП, які отримали додаткові бали за участь: у студентських конференціях (Тимошук В.А., Микичур В.І, Богатирчук Д.В., Федорова К.О.), олімпіадах (Богатирчук Д.В.), у конкурсах студентських наукових робіт (Кравець В.М., Богатирчук Д.В.).

4. Педагогічні, науково-педагогічні, наукові працівники (далі – викладачі) оновлюють зміст освіти на основі наукових досягнень і сучасних практик у відповідній галузі.

При розробці ОП 51-Економіка гарантом ОП (Брояка А.А.) проведено аналіз іноземних ОП бакалаврського рівня вищої освіти Варшавського університету природничих наук, Університету штату Луїзіана, Університету штату Канзас, Університету штату Пенсильванія, де науково-педагогічні працівники проходили стажування. В межах партнерської угоди було проведено обговорення структури ОП з представником закладу-партнеру з Університету Латвії проф. Сандрою Джекобс, що підтверджено нею під час відкритої зустрічі. Оновлення змісту освітніх компонентів забезпечується шляхом поєднання різних форм організаційно-методичної та наукової діяльності НПП: участю викладачів ОП у міжнародних, всеукраїнських, факультетських науково-практичних конференціях (<https://vsau.org/novini/konferenczii>) у заходах з підвищення кваліфікації, стажування у зарубіжних країнах; у виконанні державних (Розробка новітньої концепції використання відходів сільського господарства для

забезпечення автономії аграрних підприємств, 0119U100786) та ініціативних наукових тематик (Управління розвитком економічних систем в умовах міжнародної конвергенції аграрного бізнесу, 0117U004204 та Організаційно-економічні аспекти розвитку агроєкосистем на засадах екологізації економіки, 0121U112882); у проведенні власних досліджень (опублікування статей у фахових вітчизняних та зарубіжних виданнях, написання навчальних посібників, монографій). Підтвердженням є повідомлення на офіційних інформаційних WEB-сторінок кафедри і факультету: <https://www.facebook.com/groups/543509192768978/permalink/1200700993716458/>; <https://vsau.org/fakulteti/fakultet-ekonomiki-i-pidpriemnicztva/kafedra-ekonomiki>; В списках рекомендованої літератури по ОК: «Стратегічне планування діяльності підприємства» (<https://vsau.org/assets/images/content/dokPDF/kaf-ekonomiky/akredut%2010-2021/Strategichne%20planyvannya%20diyalnosti%20pidpruemstv.pdf>); «Економіка праці та соціально-трудові відносини» (<https://vsau.org/assets/images/content/dokPDF/kaf-ekonomiky/akredut%2010-2021/Ekonomika-prazi.pdf>); «Політекономія» (<https://vsau.org/assets/images/content/dokPDF/kaf-ekonomiky/akredut%2010-2021/Politekonomija.pdf>); «Економіка підприємства» (<https://vsau.org/assets/images/content/dokPDF/kaf-ekonomiky/akredut%2010-2021/Economica%20pidpriemstva.pdf>); «Аграрна політика та земельні відносини» (<https://vsau.org/assets/images/content/dokPDF/kaf-ekonomiky/akredut%2010-2021/Agrarna%20polituka%20ota%20zemelni%20vidnosunu.pdf>); «Мікроекономіка» (<https://vsau.org/assets/images/content/dokPDF/kaf-ekonomiky/akredut%2010-2021/Mikroekonomika.pdf>); «Макроекономіка» (<https://vsau.org/assets/images/content/dokPDF/kaf-ekonomiky/akredut%2010-2021/Makroekonomika.pdf>); «Національна економіка» (<https://vsau.org/assets/images/content/dokPDF/kaf-ekonomiky/akredut%2010-2021/Nacionalna%20ekonomika.pdf>) присутні посилання на підручники, монографії, наукові статті та методичні матеріали НПП, які забезпечують викладання по ОПП 051-Економіка.

5. Навчання, викладання та наукові дослідження пов'язані з інтернаціоналізацією діяльності закладу вищої освіти.

В ЗВО створений відділ євроінтеграції та міжнародної діяльності, метою діяльності якого є організаційне, технічне та інформаційно-методичне забезпечення міжнародної та євроінтеграційної діяльності ЗВО, розвиток співпраці з міжнародними організаціями та навчальними закладами. В університеті розроблена Стратегія інтернаціоналізації ВНАУ до 2025 року <https://cutt.ly/RUCV1PF>, яка направлена на підвищення авторитету ЗВО в науково-освітньому міжнародному просторі. Співпраця із закордонними університетами і міжнародними організаціями підкріплена угодами, договорами та меморандумами про навчальне, освітнє, наукове та міжнародне співробітництво, зокрема Болгарії (<https://cutt.ly/wUCV9W1>), Вірменії (<https://cutt.ly/rUCV8fO>); Грузії (<https://cutt.ly/3UCV7rZ>, <https://vsau.org/assets/images/content/dokPDF/dogovory-pro-spivpraciui/akademiya-sil%20CA%20B9s%20CA%20B9kohospodars%20CA%20B9kykh-nauk-hruziya.pdf>); Литви (<https://cutt.ly/zUCBq19>); Латвії (<https://cutt.ly/5UCBeci>); Молдови (<https://cutt.ly/HUCBtqZ>, <https://cutt.ly/PUCByki>); Польщі (<https://cutt.ly/UUCBuGv>, <https://cutt.ly/OUCBiXC>, <https://vsau.org/assets/images/content/dokPDF/dogovory-pro-spivpraciui/lomzha.pdf>, <https://vsau.org/assets/images/content/dokPDF/dogovory-pro-spivpraciui/Kyuavskuu-y-t.pdf>, <https://vsau.org/assets/images/content/dokPDF/dogovory-pro-spivpraciui/bilostok.pdf>); Німеччини (<https://vsau.org/assets/images/content/dokPDF/dogovory-pro-spivpraciui/universytet-prykladnykh-nauk-vayenshtafen-trizdorf.pdf>, <https://vsau.org/assets/images/content/dokPDF/dogovory-pro-spivpraciui/logo.pdf>); Франції (<https://vsau.org/assets/images/content/dokPDF/dogovory-pro-spivpraciui/dogovir-franciya.pdf>); США (<https://vsau.org/assets/images/content/dokPDF/dogovory-pro-spivpraciui/luiziyana.pdf>); Китаю (<https://vsau.org/assets/images/content/dokPDF/dogovory-pro-spivpraciui/kitai.pdf>). ЗВО входить до мережі престижних міжнародних організацій: Вишеградської асоціації університетів (VUA) <https://vsau.org/assets/images/content/dokPDF/dogovory-pro-spivpraciui/vyshegradska-asociaciya.pdf> та Асоціації університетів Чорноморського регіону (BSUN) <https://vsau.org/assets/images/content/dokPDF/dogovory-pro-spivpraciui/asociaciya-chornomorsko-ho-regionu.pdf>. В рамках міжнародного співробітництва за участі ВНАУ створено агрокластер «AgroVin» (<https://vsau.org/assets/images/content/dokPDF/dogovory-pro-spivpraciui/MEMORANDUM.pdf>, <https://vsau.org/novini/novini-vnau/vnau-prodovzhue-spivpraczu-u-napryamku-stvorennnya-potuzhnogo-agroxabu-na-bazi-navchalnogo-zakladu>). На зустрічах з НПП, здобувачами освіти та стейкхолдерами було підтверджено активну міжнародну співпрацю ЗВО з університетами Литви, Франції та Німеччини. НПП та студенти мають змогу приймати участь у міжнародних конференціях, стажуваннях та спеціалізованих виставках (<https://cutt.ly/TUCVLRh>, <https://cutt.ly/nUCVCQx>). Здобувач ОП «Економіка» Вадим Микичур перебував у 2021 р. на стажуванні в Німеччині (<https://cutt.ly/QUCVBsH>)

Загальний аналіз щодо Критерію 4:

Сильні сторони та позитивні практики у контексті Критерію 4.

- використання внутрішньої електронної системи АСУ «Сократ»; - поєднання навчання і досліджень через участь здобувачів вищої освіти за ОП «Економіка» у конкурсах наукових робіт; - стимулюючою складовою в напрямку активізації наукової діяльності студентів є заснування у ЗВО у 2021 році журналів студентських наукових праць та безкоштовна для студентів публікація в них; - функціонування наукового гуртка «Міжнародний аналітик», в рамках якого проводяться наукові заходи з обговорення актуальних проблем економіки в умовах міжнародної інтеграції; - науково-педагогічний персонал активно співпрацює з роботодавцями та стейкхолдерами для адаптації ОП під найновіші вимоги до випускників. Для студентів організовуються екскурсії на провідні підприємства та виставки; -

ефективним напрямом інтернаціоналізації діяльності ЗВО є активна співпраця із закордонними університетами і міжнародними організаціями та створений за участі ВНАУ агрокластер.

Слабкі сторони, недоліки та рекомендації щодо удосконалення у контексті Критерію 4.

- силабуси ряду дисциплін містять неіснуючі постреквізити, рекомендується привести їх у відповідність до ОПП 051-Економіка - електронні картки ряду ОК та ВК не містять повний набір навчально-методичних матеріалів. Враховуючи високу ймовірність дистанційної форми навчання рекомендується наповнити їх відповідно до існуючих в паперовому вигляді. Також варто для зручності здобувачів електронні картки дисциплін ОПП 051-Економіка (1-го рівня вищої освіти) зібрати в одну вкладку в АСУ "Сократ", так, як це зроблено по іншим ОПП <http://socrates.vsau.org/index.php/ua/vsi-kartky>

Рівень відповідності Критерію 4.

Рівень В

Обґрунтування рівня відповідності Критерію 4.

Навчання і викладання за освітньою програмою відповідає визначеному критерію з незначними рекомендаціями, пов'язаними з необхідністю уважного складання Силабусів та більш повному наповненні електронних карток дисциплін. Позитивною практикою в розрізі даного критерію є використання персонального кабінету студента в АСУ "Сократ" з постійним доступом до навчально-методичних ресурсів, підтверджені практики поєднання навчання та дослідження, їх спрямованість в аграрний напрямок, а також співпраця із закордонними університетами і міжнародними організаціями.

Критерій 5. Контрольні заходи, оцінювання здобувачів вищої освіти та академічна доброчесність:

1. Форми контрольних заходів та критерії оцінювання здобувачів вищої освіти є чіткими, зрозумілими, дозволяють встановити досягнення здобувачем вищої освіти результатів навчання для окремого освітнього компонента та/або освітньої програми в цілому, а також оприлюднюються заздалегідь.

ЕГ з'ясувала, що під час контрольних заходів оцінюється рівень засвоєння здобувачем вищої освіти компетентностей та ПРН, що передбачені ОП. Форми контрольних заходів та критерії оцінювання чітко і зрозуміло прописані у положенні «Про порядок оцінювання знань здобувачів вищої освіти у ВНАУ» (затверджено ректором від 31.05.2016 р., протокол № 11, <https://bit.ly/3qnoFR9>) та змін до цього положення (ухвалено Вченою радою від 28.09.2021 р., протокол № 2, <https://bit.ly/3mvosHz>). Згідно з цим положенням, система оцінювання знань студентів включає поточний, проміжний та семестровий контроль знань з кожної навчальної дисципліни, оцінювання результатів практик і атестацію за певним освітнім ступенем. Оцінювання здійснюється за 100-бальною шкалою з подальшим переведенням у національну шкалу та шкалу ECTS. З дисципліни, з якої навчальним планом передбачений екзамен (диференційований залік) в кінці семестру, студент може набрати до 70 % підсумкової оцінки за виконання всіх видів робіт, що виконуються протягом семестру і до 30 % підсумкової оцінки - на іспиті (диференційованому заліку). У ВНАУ запроваджена електронна система оцінювання знань АСУ «Сократ». Все це було підтверджено під час зустрічі з гарантом ОП. На зустрічі зі здобувачами, ЕГ з'ясовано, що форми контрольних заходів та критерії оцінювання є для них зрозумілими, оприлюдненими заздалегідь. Викладачі обов'язково ознайомлюють здобувачів на перших заняттях з кожної навчальної дисципліни. ЕГ наголошує, що окремо у силабусах, які знаходяться у вільному доступі, подається розподіл балів, опис об'єктів оцінювання, форми поточного та підсумкового контролю. Під час інтерв'ювання НПП з'ясовано, що контрольні заходи та критерії оцінювання є валідними, тобто здатні перевірити те, що заплановано у рамках окремої освітньої компоненти. На запит ЕГ, від ЗВО отримано приклади атестаційних завдань з «Міжнародної економічної діяльності України», «Теорії ймовірностей та математичної статистики», «Економіки підприємств» та приклади екзаменаційних білетів з «Історії економіки та економічної думки», «Мікроекономіки». До початку відповідного навчального року на ОП «Економіка» загальні дані щодо форм контрольних заходів та критеріїв їх оцінювання оприлюднюються на сайті університету в описі ОП, також на сайті кафедри своєчасно оприлюднюються силабуси дисциплін, де конкретизовані ці контрольні заходи, завдання, бали та критерії оцінювання. Отож, критерії є чіткими та зрозумілими, заздалегідь оприлюдненими й дозволяють встановити досягнення результатів навчання.

2. Форми атестації здобувачів вищої освіти відповідають вимогам стандарту вищої освіти (за наявності).

Атестація здобувачів вищої освіти ОП «Економіка» здійснюється у відповідності до стандарту вищої освіти за спеціальністю 051 Економіка для першого (бакалаврського) рівня вищої освіти у формі атестаційного екзамену. Для оцінювання результатів навчання здобувачів передбачається проведення державного екзамену згідно положення «Про порядок створення та організацію роботи Державної екзаменаційної комісії у ВНАУ» (затверджено ректором від 25.06.2019 р., протокол № 11, <https://bit.ly/3z611yh>).

3. Визначено чіткі і зрозумілі правила проведення контрольних заходів, що є доступними для усіх учасників освітнього процесу, забезпечують об'єктивність екзаменаторів, зокрема включають процедури запобігання та врегулювання конфлікту інтересів, визначають порядок оскарження результатів контрольних заходів і їх повторного проходження, та послідовно дотримуються під час реалізації освітньої програми.

Правила проведення контрольних заходів прописані у положеннях: «Про організацію освітнього процесу у Вінницькому національному аграрному університеті» (<https://bit.ly/3msW5Ns>) та доповнень до нього (<https://bit.ly/32jeO77>), «Про порядок оцінювання знань здобувачів вищої освіти у ВНАУ» (<https://bit.ly/3qnoFR9>) та змін до цього положення (<https://bit.ly/3mvosHz>), «Про внутрішню систему забезпечення якості вищої освіти у ВНАУ» (<https://bit.ly/3oWoeou>). Під час інтерв'ювання здобувачів було з'ясовано, що правила проведення контрольних заходів чіткі і зрозумілі, легкодоступні, вони ознайомлені з процедурами оскарження результатів контрольних заходів та їх повторного проходження. Правила щодо об'єктивності екзаменаторів забезпечуються наявністю чітких правил, процедур та критеріїв оцінювання, використанням переважно тестів, а також валідністю, адекватністю за рівнем складності завдань, а також нормативно-правовими актами: положенням «Про внутрішню систему забезпечення якості вищої освіти у ВНАУ», порядком розгляду скарг здобувачів вищої освіти ВНАУ (<https://bit.ly/3qeeJta>), положенням «Про уповноважену особу з питань запобігання та виявлення корупції» (<https://bit.ly/3qk6Brh>), антикорупційною програмою (<https://bit.ly/3EppbmG>). Під час фокус-груп із гарантом, НПП, здобувачами з'ясовано, що випадків конфліктів інтересів щодо об'єктивності екзаменаторів не було. ЕГ під час інтерв'ю було з'ясовано, що для проведення семестрового контролю за більшістю дисциплін не залучаються інші екзаменатори, приймає екзамен/залік лектор та викладач практичних занять, які керують дисципліною. У контексті процедур оскарження та повторного проходження контрольних заходів, ЕГ наголошує, що здобувачі мають реальну можливість підняти будь-яке питання, що стосується цієї проблеми. Здобувачі обізнані зі своїми правами щодо оскарження результатів контрольних заходів. Під час зустрічей зі здобувачами встановлено, що випадків оскарження результатів не було, а повторне проходження контрольних заходів відбувається згідно з чинними правилами і процедурами. У разі конфліктів між здобувачами та викладачами або конфлікту інтересів регламентовані у ЗВО положення, які описані вище. Під час спілкування зі студентами виявлено, що випадків конфліктних ситуацій на ОП не було. Водночас виявлено, що процедури запобігання та вирішення конфліктних ситуацій, пов'язаних з проведенням контрольних заходів і оцінюванням в умовах дистанційного навчання, чітко не визначені. На сайті кафедри висвітлені результати опитування здобувачів вищої освіти ОП «Економіки» бакалаврського рівня стосовно критеріїв оцінювання, згідно з якими більше 91 % здобувачів мали інформацію про критерії оцінювання, які були зрозумілими, така сама кількість вважають, що оцінювання є об'єктивним, майже 95 % здобувачів задоволені підтримкою ЗВО стосовно вирішенні проблем у навчанні.

4. У закладі вищої освіти визначено чіткі та зрозумілі політика, стандарти і процедури дотримання академічної доброчесності, що послідовно дотримуються всіма учасниками освітнього процесу під час реалізації освітньої програми. Заклад вищої освіти популяризує академічну доброчесність (насамперед через імплементацію цієї політики у внутрішню культуру якості) та використовує відповідні технологічні рішення як інструменти протидії порушенням академічної доброчесності.

ЕГ встановила, що політика, стандарти і процедури дотримання академ. доброчесності у ВНАУ є чіткими і зрозумілими, із ними ознайомлені всі учасники ОП. Політика, стандарти і процедури дотримання академічної доброчесності втілені у положеннях «Про академічну доброчесність» (<https://bit.ly/3mum32P>), «Про запобігання та виявлення академічного плагіату» (<https://bit.ly/3oYBLfi>), «Про порядок оцінювання знань здобувачів вищої освіти у ВНАУ» (<https://bit.ly/3qnoFR9>), «Про внутрішню систему забезпечення якості вищої освіти» (<https://bit.ly/3oWoeou>) та у наказі ректора № 36 від 17.02.2021 р. «Про забезпечення дотримання вимог академічної доброчесності здобувачами вищої освіти університету» (<https://bit.ly/3ssYgUQ>). Зі слів гаранта, за порушення академ. доброчесності здобувачі можуть бути притягнені до академ. відповідальності: за рішенням Вч. ради фак-ту можливе повторне проходження оцінювання, повторне проходження відповідного ОК; за рішенням Вч. ради ун-ту - відрахування, позбавлення академ. стипендії та пільг з оплати навчання, що надані ЗВО. Деканат, кафедра, викладачі, відділ моніторингу якості освітнього процесу та контролю академічної доброчесності навчально-наукового центру ВНАУ (<https://bit.ly/3FqdEVN>) опікуються питаннями академ. доброчесності. Під час зустрічей ЕГ з'ясувала, що в ЗВО здійснюється перевірка кваліфікаційних робіт, наукових праць здобувачів ВО та НПП на плагіат за допомогою систем «Anti-Plagiarism» та «Unicheck», з якими ЗВО має укладені договори, надані на запит ЕГ. Під час зустрічей з адміністрацією та студрадою ЕГ виявила, що ЗВО приділяє велику увагу доведенню принципів академ. доброчесності до всіх учасників ОП. Популяризація базується на вільному доступі здобувачів до нормативно-правової бази, роз'яснювальних роботах, бесідах з куратором стосовно цієї проблеми. Неодноразово під час фокус-груп учасниками наголошувалось про те, що НПП, куратори, представники деканату на виховних годинах, вступних лекціях до дисципліни повідомляють здобувачів про недопущення порушень академ. доброчесності, пояснюють принципи академ. доброчесності, правила посилання на літературні джерела. ЕГ підкреслює той факт, що особистим підписом здобувача підтверджується зобов'язання і дотримання академ.

добросовісності у декларації про академ. добросовісність, згідно з наказом ректора № 36. На сайті кафедри, що реалізує ОП розміщені результати опитувань стосовно академ. добросовісності. Згідно опитування (<https://bit.ly/земіо4l>) більше 96% студентів знають зміст поняття «академічна добросовісність», близько 90% розуміють наслідки порушення академ. добросовісності, майже 97% згодні дотримуватись принципів акад. добросовісності. Результати опитування НПП (<https://bit.ly/зєрKlqđ>) показують, що всі НПП розуміють поняття «добросовісність», майже 95% розуміють наслідки порушення її принципів, усі викладачі ознайомлюють та пояснюють критерії оцінювання студентам. Випадків порушення академ. добросовісності та фактів необ'єктивного оцінювання студентами ОП не зафіксовано.

Загальний аналіз щодо Критерію 5:

Сильні сторони та позитивні практики у контексті Критерію 5.

- форми контрольних заходів та критерії оцінювання здобувачів вищої освіти є чіткими, зрозумілими, дають можливість досягти результатів навчання за певною ОК; - у силабусах наводиться чітка система критеріїв оцінювання та, безпосередньо, шкала оцінювання за певною роботою; - правила проведення контрольних заходів чіткі та зрозумілі, доступні для всіх учасників освітнього процесу, забезпечують об'єктивність екзаменаторів, включають процедури оскарження результатів контрольних заходів та їх повторного проходження, послідовно їх дотримуються під час реалізації ОП; - кожен студент підписує «Декларацію академічної добросовісності» як елемент її популяризації серед здобувачів. - позитивною практикою є запровадження електронної системи оцінювання знань внутрішньою системою АСУ «Сократ», яка є доступною для НПП та здобувачів вищої освіти.

Слабкі сторони, недоліки та рекомендації щодо удосконалення у контексті Критерію 5.

- не визначені процедури для запобігання та вирішення конфліктних ситуацій, пов'язаних з проведенням контрольних заходів, саме в умовах дистанційного навчання, що є актуальною проблемою сьогодення. До проведення підсумкового контролю не залучаються інші екзаменатори, що не дозволяє повною мірою забезпечити об'єктивність оцінювання. Рекомендовано: визначити процедури запобігання та вирішення конфліктних ситуацій, пов'язаних з проведенням контрольних заходів, в умовах дистанційного навчання та розглянути можливість залучення до проведення семестрового контролю (перевірки екзаменаційних робіт) інших екзаменаторів. - приділяти більшу увагу популяризації академічної добросовісності, наприклад, через введення в ОП окремих ОК, присвячених цій проблемі, або реалізовувати невеликі навчальні модулі з цієї тематики.

Рівень відповідності Критерію 5.

Рівень В

Обґрунтування рівня відповідності Критерію 5.

В цілому, ОП «Економіка» відповідає вимогам Критерію 5 з недоліками, що не є суттєвими. Контрольні заходи та критерії оцінювання чіткі, зрозумілі, заздалегідь оприлюднені, доступні для всіх учасників освітнього процесу, забезпечують об'єктивність екзаменаторів, включають процедури оскарження результатів контрольних заходів та їх повторного проходження. В ЗВО належні процедурні аспекти проведення контрольних заходів, забезпечується та популяризується академічна добросовісність під час реалізації ОП. Варто відмітити, що виявлені недоліки стосовно невизначеності процедури вирішення конфліктних ситуацій, пов'язаних з проведенням контрольних заходів в умовах дистанційного навчання та неповного забезпечення об'єктивності екзаменаторів не є суттєвими, не перешкоджають досягненню цілей та програмних результатів навчання, що відображені в ОП та можуть бути усунені протягом невеликого проміжку часу.

Критерій 6. Людські ресурси:

1. Академічна та/або професійна кваліфікація викладачів, задіяних до реалізації освітньої програми, забезпечує досягнення визначених відповідною програмою цілей та програмних результатів навчання.

НПП, який задіяний до реалізації ОК і ВК ОП повністю забезпечує досягнення визначених програмою цілей та результатів своєю академ. і проф. кваліфікацією. - Бойко Ю. М., к.і.н. - «Історія України та етнологія». <https://cutt.ly/gUC9jqn>; Тарчук Д. М., к.е.н. - «Біопалива: Ефективність виробництва і споживання в АПК України». <https://cutt.ly/LUC9kIA>; Калетнік Г.М., д.е.н. - «Аграрна політика та земельні відносини» - <https://cutt.ly/GUC9l8l>;

Коваль Л.В., к.е.н. - "Бухгалтерський облік". <https://cutt.ly/gUC9cdT>; Мазур О.В., к.с-г.н. - "Технологія виробництва продукції рослинництва". <https://cutt.ly/vUC9b9D>; Рузакова О.В., к.е.н. - "Дослідження операцій", "Системи прийняття рішень", "Інформаційні технології" <https://cutt.ly/5UC9mv1>; Коляденко С.В., д.е.н. - "Економічна кібернетика", "Прогнозування соціально-економічних процесів". <https://cutt.ly/AUC9QOq>; Юрчук Н.П., к.е.н. - "Управління проектами інформатизації". <https://cutt.ly/CUC9W31>; Ковальчук С.Я., к.е.н. - "Міжнародна економічна діяльність України", "Міжнародна економіка" <https://cutt.ly/pUC9RZh>; Сахно А.А., д.е.н. - "Стратегічне планування діяльності підприємства", "Потенціал і оцінка бізнесу". <https://cutt.ly/LUC9UpM>; Правдюк А.Л., к.ю.н. - "Правознавство" <https://cutt.ly/eUC9OKX>; Ковальова К.В., к.п.н. - "Іноземна мова професійного спрямування". <https://cutt.ly/nUC9ATV>; Паламаренко Я.В., к.е.н. - "Національна економіка", "Історія економіки та економічної думки" <https://cutt.ly/AUC9SQG>; Белкін І.В., к.п.н. - "Теологія". <https://cutt.ly/cUC9DRk>; Твердохліб І.В., к.т.н. - "Охорона праці та безпека життєдіяльності" <https://cutt.ly/2UC9GnP>; Холод І.В. - "Українська мова (за проф.спрямуванням)" <https://cutt.ly/HUC9JNB>; Брояка А.А., к.е.н. - "Політекономія", "Економіка підприємства". <https://cutt.ly/SUC9Lc1>; Хаєцька О.П., к.е.н. - "Мікроекономіка" "Макроекономіка" <https://cutt.ly/kUC9Z7V>; Макаров З.Ю., к.ф.н. - "Філософія". <https://cutt.ly/3UC9CZh>; Шевчук О.Ф., к.ф-м.н. - "Вища математика", "Теорія ймовірності та математична статистика". <https://cutt.ly/YUC9VC7>; Підвальна О.Г. д.е.н. - "Менеджмент". <https://cutt.ly/xUC9NŸn>; Логоша Р.В., д.е.н. - "Маркетинг". <https://cutt.ly/fUC9obB>; Руда О.Л., к.е.н. - "Гроші та кредит" <https://cutt.ly/uUC92A9>; Федоришина Л.І., к.і.н. - "Статистика" <https://cutt.ly/FUC99OF>; Томашук І.В., дтор філософії - "Економіка праці та соціально-трудові відносини" <https://cutt.ly/8UC93hd>; Волонтир Л.О., к.т.н. - "Оптимізаційні методи та моделі", "Економетрика" <https://cutt.ly/HUC98rq>; Огороднічук Г.М., к. с-г. н. - "Технологія виробництва продукції тваринництва" <https://cutt.ly/AUC94Ix>; Так, з 27 НПП (всі штатні працівники) за ОП 51-Економіка - 5 дторів наук, 19 кандидатів наук, 2 дтора філософії. Наукові звання проф-ра мають 3 НПП, наукове звання доц-та - 18 НПП. На посаді проф.а працюють 4 викладача, на посаді доц-та - 17 осіб, на посаді стар. викл. - 5, на посаді викладач - 1.

2. Процедури конкурсного добору викладачів є прозорими і дозволяють забезпечити необхідний рівень їхнього професіоналізму для успішної реалізації освітньої програми.

Згідно Закону України «Про освіту» та Ліцензійних умов провадження освітньої діяльності, конкурсні вимоги затверджені Вченою радою ВНАУ у Порядку проведення конкурсного відбору при заміщенні вакантних посад НПП ВНАУ та укладання з ними трудових договорів (контрактів) <https://vsau.org/assets/images/content/dokPDF/poryadok-provedennya-konkursu-npp11.pdf>, в якому містяться вимоги до професіоналізму викладачів. На сайті ЗВО розміщуються оголошення про Конкурс на заміщення вакантних науково-педагогічних посад <https://www.vsau.org/novini/ogoloshennya/niversitet-ogoloshue-konkurs-nazamishhennya-posad>, <https://www.vsau.org/novini/ogoloshennya/konkurs-na-zamishhennya-vakantnix-naukovo-pedagogichnix-konkursna-komisiya-zgidno-Polozhennia-pro-konkursnu-komisiyu-shodo-zamishennia-vakantnix-posad-NPP-VNAU> <https://vsau.org/assets/images/content/dokPDF/pro-konkursn.-korm.-ost..pdf> серед кандидатів на посаду обирає претендентів, які мають відповідний рівень освіти, науковий ступінь кандидата/доктора наук та/або вчене звання згідно профілю кафедри, для доцента/професора - достатній стаж роботи, викладають навчальні дисципліни відповідної ОП на високому науково-методичному рівні, що підтверджується висновком про проведення відкритого заняття, висновками кафедри та факультету щодо професіоналізму, навчально-методичними працями дисциплін ОП, науковими працями у фахових наукових виданнях України чи періодичних наукових виданнях інших держав. З метою вивчення ділових та професійних якостей НПП та забезпечення якісного відбору кадрів в ЗВО створена та діє Кадрова комісія (<https://www.vsau.org/assets/images/content/dokPDF/kadrova-komisiya.pdf>). При проходженні конкурсного відбору на посаду професора/доцента відбувається голосування Вченої Ради ВНАУ згідно Порядку розгляду атестаційних матеріалів здобувачів вчених звань професора, доцента і старшого дослідника у Вінницькому національному аграрному університеті https://vsau.org/assets/images/content/dokPDF/poryadok-rozhlyaduatestatsiyukh-materialiv-zdobuvachiv-vchenikh-zvany-profesora,docenta_i_starshogo_doslidnika_u_Vinnitskomy_natsionalnomu_agrarnomu_universiteti https://vsau.org/assets/images/content/dokPDF/poryadok-rozhlyaduatestatsiyukh-materialiv-zdobuvachiv-vchenikh-zvany-profesora,docenta_i_starshogo_doslidnika_u_Vinnitskomy_natsionalnomu_agrarnomu_universiteti. В ході зустрічі з НПП було підтверджено прозорість та адекватність процедури конкурсного добору для викладачів.

3. Заклад вищої освіти залучає роботодавців до організації та реалізації освітнього процесу.

В ході зустрічі з роботодавцями підтверджена їх активна участь в організації та реалізації освітнього процесу. В ЗНО створена Рада стейкхолдерів та роботодавців (<https://www.vsau.org/pro-universitet/stejkxoderi>, <https://www.vsau.org/novini/novini-vnau/prezident-vnau-grigorij-kaletnik-proviv-radu-stejkxolderiv>), зокрема склад Ради стейкхолдерів факультету Економіки та підприємництва представлений за лінком: <https://www.vsau.org/pro-universitet/stejkxoderi/rada-stejkxolderiv-fakultetu-ekonomiki-ta-pidpriemnicztva>. На засіданнях Ради стейкхолдерів здійснюється рецензування, періодичний перегляд, удосконалення та оновлення ОП, а також розвиток партнерських відносин у напрямку проходження студентами ЗВО виробничого практики на підприємствах реального сектору економіки та бізнесу (<https://www.facebook.com/groups/543509192768978/permalink/1277381226048434/>, <https://www.facebook.com/groups/543509192768978/permalink/1136696003450291/>, <https://www.facebook.com/groups/543509192768978/permalink/1074690172984208/>). Роботодавці залучені до участі у конференціях (https://vsau.org/assets/images/content/dokPDF/konferencii-2021/Programa_3-4.06.2021.pdf), круглих столах, на яких обговорюються тренди розвитку бізнесу, вимоги до компетентностей випускників (<https://vsau.org/novini/novinivnau/zasidannya-radi-stejkxolderiv-fakultetu-ekonomiki-ta-pidpriemnicztva>, <https://vsau.org/novini/novinivnau/stejkxolderi-fakultetu-ekonomiki-ta-pidpriemnicztva-vislovi-svoi-propoziczi-shhodo-virobnichoi-praktiki-studentiv>); підвищення кваліфікації викладачів шляхом їх участі в заходах стейкхолдерів,

засіданнях роботодавців (<https://www.facebook.com/groups/543509192768978/permalink/1277381226048434/>); наукове консультування викладачами діяльності підприємства при виборі управлінських рішень (<http://socrates.vsau.org/departs/index.php?id=188&page=2>); проходження студентами виробничих практик (<https://www.facebook.com/groups/543509192768978/permalink/1122819794837912/>, <https://www.facebook.com/groups/543509192768978/permalink/1277381226048434/>). У рамках співпраці із роботодавцем, компанією «Дах Девелопмент» наданий безкоштовний доступ для здобувачів вищої освіти ВНАУ до мобільного додатку «Dah». <https://www.facebook.com/groups/543509192768978/permalink/1318985208554702/>

4. Заклад вищої освіти залучає до аудиторних занять професіоналів-практиків, експертів галузі, представників роботодавців.

Роботодавці та професіонали-практики залучаються до проведення аудиторних занять для здобувачів ОПП: 1) Лоянич О. (бізнес-тренер, експерт з продажів, засновник бізнес-школи "Альтер Его" та ідеолог платформи для молоді "Posterum") провела тренінги "Як досягти будь-якої цілі?" <https://www.facebook.com/groups/543509192768978/permalink/1310774649375758>, "Як студенту створити власний бізнес?" <https://www.facebook.com/groups/543509192768978/permalink/1295408420912381/>; 2) Шевченко І. (начальник відділу зовнішньоекономічних зв'язків та перекладів Вінницької торгово-промислової палати) лекція: «Ідея та стартап: реєстрація прав в Україні та за кордоном» <https://www.facebook.com/groups/543509192768978/permalink/1297293614057195/>; 3) Дідик Д. (співвласник і директор ТОВ «Дах Девелопмент») лекція в рамках освітніх компонент «Управління ІТ-проектами» і «Управління проектами інформатизації» <https://www.facebook.com/groups/543509192768978/permalink/1292561677863722/> ; 4) Кричковський В. (директор ТОВ «Органік-Д») лекція: «Особливості формування витрат та джерела фінансування виробничої діяльності ТОВ «Органік-Д» <https://www.facebook.com/groups/543509192768978/permalink/1287811018338788/> ; 5) Мельник О. (депутат Вінницької міської ради) <https://www.facebook.com/groups/543509192768978/permalink/1209290199524204/> ; 6) Козак І. (кандидат технічних наук, провідний фахівець в галузі інформаційних технологій, засновник ІТ компанії в Німеччині) <https://www.facebook.com/groups/543509192768978/permalink/1205639646555926/> В ЗВО налагоджена постійна співпраця з представниками ТОВ-«АВІС», ТОВ «Солодка мрія – Вінниця», «Вінницька харчосмакова фабрика», ТОВ «Дах Девелопмент», СГ «Новосинявське», ТОВ «БІЗНЕС АГРО ІМПЕРІЯ», відділ зовнішньоекономічних зв'язків Вінницької торгово-промислової палати (<https://www.facebook.com/groups/543509192768978/permalink/1226344814485409/>).

5. Заклад вищої освіти сприяє професійному розвитку викладачів через власні програми або у співпраці з іншими організаціями.

Професійний розвиток НПП регулюється Положенням про підвищення кваліфікації (стажування) педагогічних, науково-педагогічних працівників вінницького національного аграрного університету (<https://cutt.ly/WUCB4S5>). Професійному розвитку НПП сприяє створений на базі ЗВО Центр підвищення кваліфікації, післядипломної освіти та дорадництва (<https://cutt.ly/pUCB79X>) а також ННБК «Всеукраїнський науково-навчальний консорціум» (<https://cutt.ly/HUCB52N>), де проходять підвищення кваліфікації, обмінюються передовими практиками викладання. Заступник декана факультету економіки та підприємництва Ольга Хаєцька була учасником НАЦІОНАЛЬНОГО СЕМІНАРУ «Дуальна форма вищої освіти в Україні: виклики, проблеми запровадження та перспективи розвитку в рамках проекту COOPERA» (<https://cutt.ly/SUCB6Xq>); НПП ЗВО прийняв участь у 3-х денному науково-методичному тренінгу "Новітні підходи до підготовки фахівців у закладах вищої освіти" (<https://cutt.ly/2UCNwCD>, <https://cutt.ly/oUCNenR>) Участь НПП у наук.-практ. конференціях, організованих на базі ЗВО (<https://cutt.ly/sUCNtqF>); виставках (<https://minagro.gov.ua/ua/news/predstavniki-vnau-vidvidali-vistavku-ekspo-2020?fbclid=IwAR1YJT6oZfLmAgHOoKS5lzkBwrrFoukZUNgsoN2BnR7huMBybY5gDWOH2WA>). Викладачі ОП проходили підвищення кваліфікації/стажування: Національний університет біоресурсів і природокористування України, м. Київ, 2020 р.; Торгово-промислова палата, 2020 р.; Приватне сільськогосподарське підприємство «Україна», 2020 р.; ННБК «Всеукраїнський науково-навчальний консорціум» Ялтушкінська дослідно-селекційна станція Інституту біоенергетичних культур і цукрових буряків Національної академії аграрних наук України, 2020 р.; ННБК «Всеукраїнський науково-навчальний Консорціум» Уладово-Люлинецька дослідно-селекційна станція Інституту біоенергетичних культур і цукрових буряків, 2019 р.; Хмельницький національний університет, 2019 р.; Фольуніверситет (Швеція), 2018 р.; Міжнародний університет Шиллера, (м. Париж), 2017 р.; Університет «Проф. Д-Р Асен Златаров» (Болгарія), 2018 р.; Західно-Фінляндський Коледж (Фінляндія). «Школа з англійської мови + стажування для освітян», 2018 р.; Приватний вищий навчальний заклад «Європейський університет», 2018 р. НПП ЗВО мають безкоштовний доступ до іноземних наукових видань, що індексуються у WoS та Scopus, та можливість відшкодування вартості публікацій. Наук.-пед. працівники, молоді вчені та бібліотека Вінницького національного аграрного університету, підвищуючи свою кваліфікацію, взяли участь у серії вебінарів від Elsevier та Clarivate (<https://cutt.ly/oUCNiog>). На базі ВНАУ відкрито Центр підтримки технологій та інновацій TISC (<https://tisc.ukrpatent.org/>). ВНАУ є партнером створеного в області агрокластеру у рамках міжнародного співробітництва з французьким технопарком VITAGORA (<https://cutt.ly/oUCNoRC>) за участю промислових компаній та агровиробників, що сприяє посиленню розвитку економічної діяльності в агропромисловій сфері, розширенню обміну досвідом та науковими напрацюваннями.

6. Заклад вищої освіти стимулює розвиток викладацької майстерності.

ЗВО мотивує та стимулює викладачів до розвитку наук. та виклад. майстерності. Є обов'язковим проведення відкритих лекцій та інших видів занять (<https://cutt.ly/5UCNDyS>, <https://cutt.ly/pUCNJfr>, <https://cutt.ly/KUCNKkz>, <https://cutt.ly/iUCNLGU>, <https://cutt.ly/sUCNZY7>). На зустрічі з НПП викладачі підтвердили практику взаємовідвідувань та відвідування занять завідувачем кафедри, доказом є надані ЕГ графіки проведення відкритих занять, графіки взаємовідвідувань, оголошення на сайті ЗВО про проведення відкритих занять, протоколи засідань кафедри. НПП та аспіранти забезпечені безкоштовним доступом до наукометричних баз та мають можливість удосконалювати знання (<https://www.vsau.org/novini/novini-vnau/zabezpecheni-bezkoshtovnim-dostupom-do-naukometrichnih>). З метою стимулювання в ЗВО розроблена система заходів у вигляді атестації НПП, яка здійснюється згідно Положення про атестацію педагогічних працівників (<https://cutt.ly/8UCNNbh>). Розвитку професійної майстерності НПП є можливість безкоштовно (за рахунок і на базі ЗВО) друкувати усі навчально-методичні матеріали. Згідно Положення про преміювання та матеріальне стимулювання (<https://cutt.ly/TUCNMCK>), ефективним мотивуючим засобом є відшкодування витрат на публікацію наукових статей у фах. журналах. Так, Положенням передбачено додаткові преміювання: - за публікації 3-х одноосібних статей у фах. виданнях ВНАУ протягом 1 календарного року за умови завантаження ел. копії до репозитарію університету; - за публікації 4-х одноосібних у журналах та збірниках наукових праць, що входять до переліку фах. видань України та мають ISSN; - публікації 5-х одноосібних у журналах та збірниках наукових праць, що входять до переліку фахових видань України та мають ISSN; - за публікацію підручників, посібників, монографій; - за наукове керівництво студентськими науковими роботами; - науковому керівнику (консультанту) за умови 5 захищених кандидатів або докторів наук зі складу НПП ВНАУ за останні 5 р. Згадані вище методи матеріального стимулювання були підтвержені в ході зустрічей із менеджментом ЗВО та НПП. В ЗВО поряд з матеріальним заохоченням використовується практика морального заохочення шляхом публічного визнання заслуг працівника та результатів його праці, що реалізується через оголошення подяки, нагородження почесною відзнакою, грамотою, присвоєння почесних звань, підвищення у кваліфікаційному класі або розряді (<https://vsau.org/novini/novini-vnau/vnau-vidsvyatkuvav-39-richniczyu-z-dnya-zasnivanja>); к.е.н., доцент кафедри економіки та підприємницької діяльності Ковальчук С. (Почесна грамота Вінницької обласної державної адміністрації та обласної ради за багаторічну сумлінну працю, вагомий особистий внесок у підготовці кваліфікованих спеціалістів, активну громадську позицію та з нагоди дня заснування університету <https://cutt.ly/RUCN6jE>), Гончарук І. (<https://cutt.ly/tUCMqIN>, <https://cutt.ly/qUCMwAm>); Лутковська С. (<https://cutt.ly/KUCMrvZ>)

Загальний аналіз щодо Критерію 6:

Сильні сторони та позитивні практики у контексті Критерію 6.

- процедури конкурсного добору викладачів за ОП є прозорими і дають можливість забезпечити необхідний рівень професіоналізму для успішної реалізації ОП; - увесь НПП за ОП є штатними працівниками ВНАУ та мають наукові звання - 21, наукові ступені – 26. Кадровий потенціал НПП за ОП забезпечується науковим, освітнім та практичним досвідом, що нарощується завдяки підвищенню професійної кваліфікації, у т.ч. в межах ННВК «Всеукраїнський науково навчальний консорціум», та високому рівню наукової та професійної активності НПП, відповідністю досліджень наукового спрямування конкретним дисциплінам, серед яких і наявність публікацій в журналах, що індексуються у міжнародних наукометричних базах Scopus та Web of Science; - моральне заохочення НПП в ЗВО реалізується у формі визнання та схвалення заслуг працівника, пошани до нього з боку трудового колективу і ґрунтується на моральній заінтересованості робітників і службовців у результатах своєї праці.

Слабкі сторони, недоліки та рекомендації щодо удосконалення у контексті Критерію 6.

- не повне врахування у системі матеріального заохочення науково-педагогічних працівників складових їх праці (розробка службових документів, рецензій, відгуків тощо), які є допоміжними, але займають значну частину робочого часу. Рекомендовано: розглянути можливість доповнення системи матеріального заохочення; - викладач ОК "Статистика" Федоришина Л.І. має не профільний науковий ступінь - кандидата історичних наук.

Рівень відповідності Критерію 6.

Рівень В

Обґрунтування рівня відповідності Критерію 6.

Відповідно до визначених сильних сторін та позитивних практик, а також наведених рекомендацій щодо удосконалення ОП у контексті Критерію 6, ЕГ дійшла висновків, що освітня і наукова діяльність за цією освітньою програмою загалом відповідають Критерію 6. Академічна та/або професійна кваліфікація викладачів, задіяних до реалізації освітньої програми, їх матеріальне та моральне заохочення, система стимулювання педагогічної

майстерності забезпечують досягнення визначених відповідною програмою цілей та програмних результатів навчання.

Критерій 7. Освітнє середовище та матеріальні ресурси:

1. Фінансові та матеріально-технічні ресурси (бібліотека, інша інфраструктура, обладнання тощо), а також навчально-методичне забезпечення освітньої програми забезпечують досягнення визначених освітньою програмою цілей та програмних результатів навчання.

ЕГ з'ясувала, що інформація фінансового характеру відображена на офіційному веб-сайті університету в розділі «Публічна інформація» (<https://bit.ly/3snIDy3>) - перелік платних послуг ВНАУ (наказ ректора № 119 від 29.04.2021 р., <https://bit.ly/33IrYL7>), вартість навчання, кошторис на 2021 р. (<https://bit.ly/3EncyZj>) звіти про надходження та використання коштів заг. фонду за 2018-2020 рр. та інформація про публ. закупівлі, проте інформація про річний план закупівель вказана лише за 2019 р. ЕГ переконалася, що фінансові ресурси є достатніми та у повній мірі задовольняють досягнення цілей та ПРН. ЕГ ознайомлювалася МТБ університету за допомоги перегляду відеоролика на веб-сайті ЗВО (<https://bit.ly/3rjL42Q>) та в режимі прямого ефіру. Кафедра, аудиторії для лекційних та практ. занять, комп. класи повною мірою забезпечені МТБ. Приміщення відремонтовані, затишні, наявні повністю нові меблі, зручні для використання, мультим. забезпечення кожної аудиторії: комп'ютери, проектори, мультимедійні екрани, звукова апаратура та ін., комп. класи повною мірою забезпечені матеріально-технічною базою, наявні договори купівлі-продажу таких ПП як: Microsoft Windows Prof-10, Office Prof-Plus 2019, MS Project 2019 та Visual studio 2019. В ЗВО створений Центр культури та дозвілля (<https://bit.ly/3oRBYkm>). Працюють тренажерний зал, танцювальні зали, зал для занять шейпінгом тощо. До послуг студентів сучасний стадіон, тренажерний майданчик, три спортивних майданчики. НПП та здобувачі активно використовують АСУ «Сократ» - потужною освітньою, науково-консультаційною платформою, та власною розробкою ВНАУ (<https://bit.ly/3J9sfqP>). ЕГ мала можливість ознайомитись із цією платформою, отримав від ЗВО доступ до неї в якості студента. Кабінет студента включає: картки дисциплін, власну навчальну картку студента, доступ до бібліотеки, електронну залікову книжку, електронний журнал, АСУ Деканат, Центр здоров'я, спільноту ВНАУ та ін. Проте, ЕГ відмічає, що не всі посилання на певні розділи кабінету робочі. Бібліотека ВНАУ (<https://bit.ly/3oMDDaG>) обслуговує понад 18 тисяч користувачів та забезпечує повне, якісне і оперативне обслуговування. Фонд бібліотеки налічує більше 225000 примірників (переважно навчальна та наукова література с-г, природн., тех. та ек. напрямку). Формування бібліотечних фондів координується з викладачами університету, відповідно до потреб та програм дисциплін, що викладаються у ЗВО. ЕГ з'ясувала наявність необхідного для реалізації ОП НМЗ: наук-метод. розробки, посібники, підручники тощо. Наявна авт. бібл. система «Софія» (<https://bit.ly/3FkQmR6>), що містить репозиторій (<https://bit.ly/3ehkYqC>), електронний каталог та ін. Сайт бібліотеки інформаційно наповнений, проте, ЕГ відмічає, що майже не наявна інформація стосовно методичної літератури в АБС «Софія» за спеціальністю 051 Економіка та не є робочими усі складові системи. ЕГ встановила, що наповнення фондів бібліотеки, НМЗ, наявне сучасне обладнання та ПЗ, фінансові ресурси є достатніми для реалізації ОП.

2. Заклад вищої освіти забезпечує безоплатний доступ викладачів і здобувачів вищої освіти до відповідної інфраструктури та інформаційних ресурсів, необхідних для навчання, викладацької та/або наукової діяльності в межах освітньої програми.

Під час дистанційної експертизи встановлено, що доступ викладачів та здобувачів до інфраструктури та інформаційних ресурсів, що необхідні для навчання та здійснення наукової і викладацької діяльності в межах ОП – є безоплатним. В університеті, бібліотеці та гуртожитках – вільний, безкоштовний інтернет. Забезпечена можливість безкоштовного користування АСУ «Сократ» (<https://bit.ly/3J9sfqP>), АБС «Софія» (<https://bit.ly/3FkQmR6>), у тому числі репозиторієм (<https://bit.ly/3ehkYqC>). Для НПП та здобувачів є можливість безкоштовного доступу до інформаційних ресурсів бібліографічної та реферативної бази Scopus, Web of Science, Springer Nature, ScienceDirect. Все це підтверджено на зустрічах з адміністрацією ЗВО, НПП, здобувачами та студентським самоврядуванням. Проте, ЕГ відмічає, що інформація на АСУ «Сократ» доступна тільки зареєстрованим і ідентифікованим особам (здобувачам, НПП), що ускладнює доступ до неї третім особам.

3. Освітнє середовище є безпечним для життя та здоров'я здобувачів вищої освіти, що навчаються за освітньою програмою, та дозволяє задовольнити їхні потреби та інтереси.

Під час огляду матеріально-технічної бази, що використовується під час реалізації ОП «Економіка» з'ясовано, що освітнє середовище є безпечним для життя і здоров'я студентів та дозволяє задовольнити їхні потреби та інтереси. Протягом проведення фокус-груп з НПП та здобувачами, ЕГ переконалася в тому, що в аудиторіях затишно, комфортно, забезпечені на високому рівні умови для ефективного навчання. На території Вінницького національного аграрного університету розміщено 4 гуртожитки для компактного проживання студентів, наявні необхідні умови для комфортного та безпечного проживання здобувачів. У гуртожитку № 2 розміщена дирекція студмістечка, кабінет психолога, тренажерна зала та буфет. У коридорах гуртожитків і приміщеннях університету є засоби протипожежної безпеки, плани евакуації. Для належної організації виховного процесу в університеті створено відповідну інфраструктуру, яку очолює і координує проректор з виховної роботи та гуманітарної політики,

до складу якої входять: центр довузівської підготовки, прийому на навчання та виховної роботи, центр культури та дозвілля, студентське містечко, соціальний педагог, психолог (<https://bit.ly/3yNdK7p>). Під час фокус-груп з'ясовано, що студенти мають можливість звертатися до психолога, соціального педагога за особистими консультаціями, щорічно здійснюється робота щодо соціально-психологічної адаптації першокурсників, проте, на веб-сайті ЗВО не має більш детальної інформації стосовно роботи цих служб. Особистих звернень здобувачів вищої освіти цієї ОП до служби не спостерігалось. Для того, щоб освітнє середовище задовольняло інтереси та потреби студентів, ЕГ з'ясувала, що під час прийняття рішень стосовно організації освітнього середовища, вирішальним чинником, що береться до уваги – є потреби та інтереси студентів, у ЗВО – студентоцентризований підхід, що неодноразово було підтверджено під час фокус-груп з адміністрацією, НПП та на резервній зустрічі під час спілкування з гарантом ОП. Наявна дуже налагоджена співпраця ЗВО із органами студентського самоврядування, що підтверджено під час зустрічей з адміністрацією та, безпосередньо, з самоврядуванням. В університеті належні соціально-побутові умови, усі студенти забезпечуються гуртожитком, наявні буфети, у тому числі в гуртожитках з гарячими обідами, простора їдальня, при цьому, вартість харчування – низька. ЕГ підтверджує, що освітнє середовище є безпечним для життя і здоров'я студентів, дозволяє задовольнити їхні потреби та інтереси.

4. Заклад вищої освіти забезпечує освітню, організаційну, інформаційну, консультативну та соціальну підтримку здобувачів вищої освіти, що навчаються за освітньою програмою.

ЕГ з'ясувала, що здобувачам надається цілодобова підтримка. На зустрічах зі студентством встановлено, що робота керівництва факультету, кафедри, кураторів груп та ін. проводиться якісно, забезпечується організаційна підтримка, наявна ефективна індивідуальна взаємодія НПП із студентами, що особливо важливо під час дистанційного навчання. Здобувачами, самоврядуванням під час фокус-груп були підкреслені позитивні та ефективні взаємовідносини із ЗВО. У ВНАУ система інформування здобувачів вищої освіти реалізується через офіційний веб-сайт (<https://bit.ly/3sn8shI>), АСУ «Сократ» (<https://bit.ly/3J9sfqP>), інтернет-ресурси, соціальні мережі (Instagram, Facebook), що містить оперативну інформацію для всіх учасників ОП, забезпечуючи інформаційну підтримку. ЕГ відмічає, що АСУ «Сократ» забезпечує освітню, організаційну та інформаційну складову ОП, надаючи доступ до наук.праць, електр. журналу, тестування тощо, проте, не всі посилання та структурні елементи в системі є робочими. Консультативну підтримку забезпечують куратори, яких обирають на весь термін навчання та які проводять вих. години на різну тематику, роботодавці, котрих запрошують на відкриті лекції, семінари, обговорення. Соц. підтримка забезпечується викладачами, соц.педагогом, психологом, представниками профспілк. організації студентів, студентським самоврядуванням, що було підтверджено під час зустрічей з гарантом, студентським самоврядуванням, із допоміжними (сервісними) структурними підрозділами. Під час експертизи підтверджено, що ЗВО морально та матеріально заохочує студентів за досягнення в навчанні, науковій, спортивній та громадській роботі. Профспілка надає здобувачам-членам мат. допомогу на оздоровлення та вирішення соц.-побутових проблем; підтримує спортивні турніри, організовує відвідування здобувачами театрв міста та інше. Здобувачі забезпечуються безоплатним користуванням інформаційними фондами, навч., наук. та спортивною базами ЗВО. За потреби, здобувачам надаються місця в гуртожитку на період навчання (<https://bit.ly/3oWPnHW>), все це підтверджено під час зустрічей з адміністрацією ЗВО, студентством, адміністративним персоналом. Регулярно проводяться опитування студентів щодо рівня їх задоволеності навчальним процесом, якості вищої освіти, що підтверджено на фокус-групах з гарантом, адміністрацією ЗВО, НПП, здобувачами та адміністративним персоналом. На веб-сайті кафедри, що реалізує ОП висвітлені результати опитування щодо задоволеності здобувачів підтримкою у вирішенні проблем навчання (<https://bit.ly/3eijkVG>), згідно яких приблизно 95-98 % здобувачів ОП задоволені такою підтримкою. Усі описані вище механізми підтримки здобувачів вищої освіти регламентуються положенням «Про підтримку здобувачів вищої освіти у ВНАУ», проте немає інформації про особу, що затвердила та дату затвердження. Водночас ЕГ підкреслює, що в ЗВО не регламентовано порядок надання різних видів підтримки здобувачам вищої освіти, у т.ч. підтримки осіб з особливими потребами, під час дистанційного навчання.

5. Заклад вищої освіти створює достатні умови для реалізації права на освіту особами з особливими освітніми потребами, що навчаються за освітньою програмою.

ЕГ пересвідчилася в тому, що особам з особливими освітніми потребами, які потребують додаткової підтримки в освітньому процесі, створені належні умови для реалізації права на освіту. Під час проведення огляду матеріально-технічної бази, ЕГ з'ясувала, що до всіх входах у навчальні корпуси та гуртожитки розташовані пандуси, функціонують широкі двері, працюють ліфти, наявні позначення шрифтом Брайля, піктограми, вбиральні з поручнями. ЗВО створює достатні умови підтримки в освітньому процесі осіб з особливими освітніми потребами з метою забезпечення їх права на освіту, сприяння розвитку особистості, поліпшення стану здоров'я та якості життя, підвищення рівня участі у житті громади. Це все регламентується положенням «Про організацію інклюзивного навчання у ВНАУ» (<https://bit.ly/3EjHkCv>). На ОП здобувачів з особливими потребами немає, що підтверджено під час фокус-груп, проте ЕГ відмічає факт надання Вінницьким національним аграрним університетом додаткової підтримки іншим категоріям осіб з особливими освітніми потребами, а саме здобувачам, що мають дітей шляхом надання академічної відпустки, додаткових консультацій з викладачами, навіть онлайн і т.д., що було підтверджено під час розмови із здобувачами заочної форми навчання. Отож, ЕГ пересвідчилася в тому, що ЗВО вжив усіх розумних залежних від нього заходів, аби забезпечити умови для здобуття права на освіту тим здобувачам, які мають особливі освітні потреби.

6. Існує чітка і зрозуміла політика і процедури вирішення конфліктних ситуацій (зокрема пов'язаних з сексуальними домаганнями, дискримінацією та/або корупцією тощо), яка є доступною для усіх учасників освітнього процесу та послідовно дотримується під час реалізації освітньої програми.

Політика та процедури врегулювання конфліктних ситуацій у ВНАУ визначені у відповідності до чинного законодавства України, а також у таких нормативно-правових актів університету, як: положення «Про етичні норми поведінки учасників освітнього процесу у ВНАУ» (затверджено Вченою радою від 18.12.2020 р., протокол № 6, <https://bit.ly/3H9fPNF>), положення «Про Постійну комісію Вченої ради з дотримання етичних норм поведінки учасників освітнього процесу ВНАУ» (затверджено Вченою радою від 18.12.2020 р., протокол № 6, <https://bit.ly/3JeFHd9>), положення «Про уповноважену особу з питань запобігання та виявлення корупції» (затверджено Вченою радою від 18.12.2020 р., протокол № 6, <https://bit.ly/3qk6Brh>), порядок реагування на випадки булінгу (цькування) та застосування заходів виховного впливу у ВНАУ (затверджено ректором від 2020 р., <https://bit.ly/3rjzO6d>), план заходів Вінницького національного аграрного університету, спрямованих на запобігання та протидію булінгу (цькуванню) у 2020-2021 навчальному році (<https://bit.ly/3sqwisX>) та порядок розгляду скарг студентів, аспірантів та докторантів (затверджено ректором від 02.12.2019 р., <https://bit.ly/3FnU7oU>). Під час експертизи з'ясовано, що на ОП «Економіка» конфліктних ситуацій не виникало. Зі слів здобувачів вищої освіти встановлено, що кафедра проводить різні види бесід, виховні роботи. ЕГ пересвідчилася в тому, що правила вирішення конфліктних ситуацій чіткі і зрозумілі для всіх учасників освітнього процесу й передбачають процедури щодо розгляду повідомлень про сексуальні домагання, дискримінацію та корупцію. Під час зустрічі з гарантом, ЕГ з'ясувала, що доступність політики та процедур врегулювання конфліктних ситуацій (включаючи пов'язаних із сексуальними домаганнями, дискримінацією та корупцією) для учасників освітнього процесу забезпечується шляхом вільного доступу до цих документів на сайті університету у розділі «Публічна інформація» (<https://bit.ly/3mrF3PB>), а також можливістю анонімного спілкування через скриньку довіри (<https://bit.ly/3uPRERw>). Надана інформація буде розглянута та перевірена згідно з чинним законодавством, і за результатами її розгляду буде надано відповідь та вжито відповідних заходів. За результатами фокус-груп випадків виникнення конфліктних ситуацій (включаючи пов'язаних із сексуальними домаганнями, дискримінацією та корупцією) в межах цієї ОП не було.

Загальний аналіз щодо Критерію 7:

Сильні сторони та позитивні практики у контексті Критерію 7.

- матеріально-технічна база на високому рівні, що повною мірою забезпечує безперешкодне досягнення визначених ОП цілей та програмних результатів навчання; - цілком безоплатний доступ для викладачів та здобувачів вищої освіти до інфраструктури та інформаційних ресурсів, освітнє середовище повністю безпечно для життя і здоров'я здобувачів вищої освіти, їм надаються усі можливі види підтримки, створені умови для реалізації права на освіту особам з особливими освітніми потребами; - наявні чіткі і зрозумілі політика і процедури вирішення конфліктних ситуацій; - наявна практика здійснення опитування здобувачів вищої освіти щодо задоволеності останніх усіма видами підтримки у ВНАУ; - наявна власна, потужна АСУ «Сократ» та АБС «Софія». - у бібліотеці є вся необхідна навчальна література, в тому числі наукові фахові видання у вільному доступі, а також навчально-методичне забезпечення. Регулярно здійснюється оновлення літератури.

Слабкі сторони, недоліки та рекомендації щодо удосконалення у контексті Критерію 7.

- майже не наявна інформація стосовно методичної літератури в АБС «Софія» за спеціальністю 051 Економіка та не є робочими усі складові системи, у тому числі АСУ «Сократ» у кабінеті студента. Рекомендовано: наповнити автоматизовану бібліотечну систему «Софія» необхідним матеріалом за спеціальністю, зробити робочими усі складові цієї системи та автоматизованої системи управління «Сократ» у кабінеті студента; - в ЗВО не регламентовано порядок надання різних видів підтримки (освітня, організаційна, інформаційна, консультативна та соціальна) здобувачам вищої освіти, у т.ч. підтримки осіб з особливими потребами, під час дистанційного навчання. Рекомендовано: регламентувати механізми надання усіх видів підтримки (освітня, організаційна, інформаційна, консультативна та соціальна) здобувачам вищої освіти, у т.ч. підтримки осіб з особливими потребами, для умов дистанційного навчання. - відсутні окремі веб-сторінки на веб-сайті університету практичного психолога та соціального педагога. Рекомендовано: з метою більш оперативного звернення до психолога, соціального педагога необхідно створити окремі сторінки на веб-сайті університету практичного психолога та соціального педагога з метою популяризації їхньої діяльності в ЗВО.

Рівень відповідності Критерію 7.

Рівень В

Обґрунтування рівня відповідності Критерію 7.

Відповідно до визначених сильних сторін та позитивних практик, а також наведених рекомендацій щодо удосконалення ОП у контексті Критерію 7, ЕГ вважає, що освітнє середовище та матеріальні ресурси ОП «Економіка» першого рівня вищої освіти мають достатній рівень узгодженості із якісними характеристиками за всіма підкритеріями. Фінансові та матеріально-технічні ресурси, а також навчально-методичне забезпечення ОП достатні для досягнення цілей та ПРН. Наявний безкоштовний доступ до інфраструктури та інформаційних ресурсів для всіх учасників освітнього процесу. Освітнє середовище є безпечним для життя і здоров'я студентів, створені належні умови щодо реалізації прав на освіту особам з особливими освітніми потребами, наявні чіткі й зрозумілі політика і процедури вирішення конфліктних ситуацій, надаються усі види підтримки здобувачам вищої освіти. Взагалі, освітнє середовище та матеріальні ресурси повністю відповідають вимогам цього критерію, з недоліками стосовно нестачі інформації в АБС «Софія», неактивністю деяких лінків в ній, нерегламентованості порядку надання різних видів підтримки здобувачам під час дистанційного навчання, відсутності веб-сторінок практичного психолога та соціального педагога, які не є суттєвими, а скоріше рекомендаціями для ЗВО, тим більш їх можна усунути за невеликий термін.

Критерій 8. Внутрішнє забезпечення якості освітньої програми:

1. Заклад вищої освіти послідовно дотримується визначених ним процедур розроблення, затвердження, моніторингу та періодичного перегляду освітньої програми.

У ВНАУ нормативним забезпеченням процедури розроблення, затвердження, моніторингу та періодичного перегляду ОП є Положенням про формування, затвердження та оновлення освітніх програм <https://vsau.org/assets/images/content/dokPDF/polozhennya-pro-opp-.pdf>. Розробка ОП здійснюється проектною групою за ініціативою керівництва Університету, факультету чи ініціативної групи з числа НПП (в ОП 2018, 2019, 2020, 2021 р. вказується як розробник робоча група, а не проектна). Розроблена ОП затверджується випусковою кафедрою, проректором з науково-педагогічної та навчальної роботи, директором навчально-наукового центру, з 2019 - погоджується засіданням студентської ради факультету та радою стейкхолдерів. Відповідно до положення ОП може щорічно переглядатися з метою оновлення або модернізації. Внесення змін до ОП здійснюється робочою групою під керівництвом гаранта з долученням стейкхолдерів за потреб. Аналіз наданих ОП 2018 та 2019 рр. вказують на наявність змін, що пов'язані із затвердженням стандарту спеціальності 051 Економіка для першого (бакалаврського) рівня вищої освіти, затверджений Наказом Міністерства освіти і науки України від 13.11.2018 р., № 1244 та зміною Національної рамки кваліфікацій (постанова КМУ від 25 червня 2020 року) - компетентності, ПРН, Цикли/рівні ідентичні ОП 2020 та 2021 р. Однак зазначені зміни, що обумовлені оновленням нормативних документів, не проведено у даних ОП, у вигляді перезатвердження відповідно до Положення. Моніторинг ОП відповідно до Положення здійснюється шляхом анкетування, опитування, інтерв'ювання (у тому числі здобувачів вищої освіти та випускників) тощо. Мета ОП 2018, 2019 у зв'язку з виходом стратегії ЗВО 2020-2025 була переглянута та уточнена в ОП 2020 та 2021 р. Останні оновлення ОП 2020, та 2021 р. пов'язані з переглядом підходів до структури вибіркової дисциплін та процедури вибору, рекомендацій та пропозицій зовнішніх стейкхолдерів, здобувачів вищої освіти, НПП, академічної спільноти - збільшено обсяг та тривалість вивчення ОК «Іноземна мова професійного спрямування»; ОК «Гроші і кредит» та «Фінанси» об'єднати ОК «Фінанси, гроші і кредит», збільшено кредити на ОК «Макроекономіка», «Економіка праці та соціально трудові відносини», «Міжнародна економіка» змінено назву ОК «Охорона праці та безпека життєдіяльності».

2. Здобувачі вищої освіти безпосередньо та через органи студентського самоврядування залучені до процесу періодичного перегляду освітньої програми та інших процедур забезпечення її якості як партнери. Позиція здобувачів вищої освіти береться до уваги під час перегляду освітньої програми.

У ВНАУ залучення здобувачів до перегляду освітньої програми здійснюється через органи студентського самоврядування, які входять до складу робочих груп із розробки ОП та приймають участь у обговоренні. Представники студентського самоврядування приймають участі у Вченої ради факультету та університету та можуть вносити пропозиції щодо змін структури ОП. Зокрема, за результатами зустрічі з представниками студради (Голова студради Довгань А.О., голова студради факультету Микичур В.І.) підтверджено факт внесення пропозиції щодо збільшення обсягу та тривалості вивчення навчальної дисципліни «Іноземна мова професійного спрямування», яка була врахована при розробці ОП 2020 та 2021 рр. Здобувачі приймають участь у онлайн опитуваннях кафедри (щодо задоволеності методами і формами навчання, щодо академічної доброчесності, щодо особливостей навчання, одо критеріїв оцінювання, щодо оцінки змісту освітньої програми), результати яких оприлюднено на сайті (<https://vsau.org/fakulteti/fakultet-ekonomiki-i-pidpriemnicztva/kafedra-ekonomiki>). Результати заслуховувались на засіданні кафедри - Протокол № 12 від 9.03.2021 р., № 8 від 04.11.2021 р. Однак, у оприлюднених на сайті кафедри результатах відсутня інформація про дати проведення таких опитувань. А у протоколах відсутня інформація щодо прийнятих за результатами опитувань рішень. На зустрічі з представниками студентського самоврядування з'ясовано, що існують випадки проведення опитування студентів щодо перегляду ОП, які ініціюється органами студентського самоврядування, проте результати опитування не оприлюднюються. В ВНАУ існує Положення про опитування здобувачів вищої освіти стосовно якості освітньої діяльності (<https://vsau.org/assets/images/content/dokPDF/opytuvannya-yakosti-osv-diyaln.pdf>), результати якого впливають на рейтингування викладачів, однак результати проведених опитувань на сайті не відображено.

3. Роботодавці безпосередньо та/або через свої об'єднання залучені до процесу періодичного перегляду освітньої програми та інших процедур забезпечення її якості як партнери.

Перегляд та оновлення ОП реалізується через активну співпрацю з роботодавцями, що було засвідчено під час онлайн зустрічей. Включення роботодавців регламентовано Положенням про формування, затвердження та оновлення освітніх програм у ВНАУ <https://vsau.org/assets/images/content/dokPDF/polozhennya-pro-opp.pdf> та Положенням про стейкхолдерів освітніх програм <https://vsau.org/assets/images/content/dokPDF/polozhennya-stekholderu.pdf>. Роботодавці входять до складу робочої групи з розробки ОП - Томашук Іван Олегович – керівник ТОВ «Бізнес Агро Імперія», Вінницька обл., Хмельницький район. Освітня програма обговорюється та проходить затвердження на засіданні ради стейкхолдерів. Серед роботодавців проводяться опитування, результати яких аналізуються та оприлюднюються на сайті університету <https://vsau.org/assets/images/content/dokPDF/kaf-ekonomiky/akredit%2010-2021/Oputyvannya%20stekholderiv.pdf>. Роботодавці здійснюють рецензування ОП. Найвні рецензії оприлюднено на сайті кафедри <https://vsau.org/fakulteti/fakultet-ekonomiki-i-pidpriemnicztva/kafedra-ekonomiki>. Про співпрацю з роботодавцями свідчать і кількість договорів про проходження практики ПСП "Україна", ТОВ "Бізнес Агро Імперія", ТОВ-підприємством "АВІС", ТОВ "Солодка Мрія - Вінниця", ТОВ "Органік-Д", Вінницька торгово-промислова палата, Вінницька товарна універсальна біржа і наявні угоди про співпрацю (<https://vsau.org/fakulteti/fakultet-ekonomiki-i-pidpriemnicztva/kafedra-ekonomiki>). Зазначені форми співпраці та їх організаційні аспекти підтверджено роботодавцями під час зустрічей. Інформація про результати таких зустрічей оприлюднено на сайті <https://www.vsau.org/novini/novini-vnau/zasidannya-radi-stekholderiv-fakultetu-ekonomiki-ta-pidpriemnicztva> <https://www.vsau.org/novini/novini-vnau/stejkolderi-fakultetu-ekonomiki-ta-pidpriemnicztva-vislovi-svoi-propoziczi-shhodo-virobnichoi-praktiki-studentiv> <https://www.facebook.com/groups/543509192768978/permalink/1136696003450291/>

4. Існує практика збирання, аналізу та врахування інформації щодо кар'єрного шляху випускників освітньої програми.

За результатами зустрічей з випускниками ОП, завідувачем відділу дуальної освіти, практичного навчання та працевлаштування встановлено, що в університеті існує практика збирання та аналізу інформації щодо працевлаштування випускників ОП за допомогою гугл анкети. Існує практика залучення випускників ОП в якості роботодавців, які надають бази практики та допомагають у працевлаштуванні. Частина запрошених на онлайн зустріч роботодавців була випускниками даної ОП, які засвідчили високий рівень отриманих знань та вмінь, що сприяла їх кар'єрному зростанню як керівників підприємств, начальників підрозділів, державних службовців у органах державної влади на міському та обласному рівні. Більшість з випускників пов'язані з аграрною сферою, що також підтверджує унікальність ОП та високий рівень підготовки. Надані докази участі випускників у поліпшенні якості освітнього процесу ОП Економіка. Так Дідик Д.А. (випуск 2008 р.), директор ТОВ "Дах девелопмент" надав для застосування під час навчання студентів на безкоштовній основі програмне забезпечення щодо моделювання організації роботи ОСББ. Частина випускників продовжили навчання у магістратурі, аспірантурі та працюють лаборантами та асистентами на кафедрах університету.

5. Система забезпечення якості закладу вищої освіти забезпечує вчасне реагування на виявлені недоліки в освітній програмі та/або освітній діяльності з реалізації освітньої програми.

Відповідно до даних, наданих ВНАУ у ході здійснення процедур внутрішнього забезпечення якості ОП за час її реалізації недоліків виявлено не було. У розділі публічної інформації щодо моніторингу якості освіти зазначено, що якість освітнього процесу також підтримується інформацією системою Сократ, яка забезпечує моніторинг навчального процесу (поточна успішність, сесійна успішність, доступ студентів до своїх даних оцінювання знань) - <https://vsau.org/assets/images/content/dokPDF/pro-rezul%CA%Bgtaty-monitorynhu-yakosti-osvity.pdf>. Відповідно до даного документу проведений у 2019 р. моніторинг виявив недоліки у якості освітнього процесу, що проявляється у необ'єктивності окремих викладачів при оцінюванні студентів у вигляді завищення /заниження результатів заліково-екзаменаційної сесії. За підсумками проведеної роботи видано наказ ректора (від 17.04.2019 р. № 104) та дано доручення підрозділам університету, викладачам вжити необхідних заходів для виправлення виявлених недоліків та покращення якості навчального процесу. Для цього рекомендовано актуалізувати лекційні матеріали, презентації, завдання для практичних і лабораторних робіт, оновити тестові завдання та ін.

6. Результати зовнішнього забезпечення якості вищої освіти (зокрема, зауваження та пропозиції, сформульовані під час попередніх акредитацій), беруться до уваги під час перегляду освітньої програми.

Акредитація освітньо-професійної програми «Економіка» першого (бакалаврського) рівня вищої освіти за спеціальністю 051 Економіка галузі знань 05 Соціальні та поведінкові науки здійснюється вперше. Відповідно до аналізу результатів акредитацій інших ОП університету першого (бакалаврського) рівня вищої освіти, встановлено,

що наступне зауваження щодо відсутності практики визнання результатів навчання здобувачів, отриманих у неформальній освіті не було враховане у 2020-2021 н.р., однак було враховано рекомендації щодо включення до складу проектної групи ОП здобувачів вищої освіти та роботодавців.

7. В академічній спільноті закладу вищої освіти сформована культура якості, яка сприяє постійному розвитку освітньої програми та освітньої діяльності за цією програмою.

Система забезпечення якості закладу вищої освіти регламентована Положенням про внутрішню систему забезпечення якості вищої освіти у Вінницькому національному аграрному університеті (<https://vsau.org/assets/images/content/dokPDF/polozhenya-pro-vnutrishniu-systemu.pdf>), Положенням про організацію та методику проведення навчальних занять, відкритих занять, взаємовідвідування та контрольних заходів моніторингу якості проведення навчальних занять у Вінницькому національному аграрному університеті (https://vsau.org/assets/images/content/dokPDF/polozhenya-metodika-proved_vidkritih_zanjat.pdf). Відповідно до положення процедура забезпечення звітності, контролю та моніторингу показників діяльності із забезпечення якості освіти в Університеті проводиться на п'яти рівнях: Перший рівень – рівень здобувачів вищої освіти (участь у анкетуваннях, розробці та перегляду ОП). Другий рівень – рівень кафедр, факультетів, інших структурних підрозділів та відокремлених структурних підрозділів (НПП приймають участь у опитуваннях, моніторингу якості рівня знань студентів, розробка та перегляд ОП). Третій рівень – рівень внутрішніх та зовнішніх стейкхолдерів (участь у анкетуваннях, розробці ОП). Четвертий рівень – рівень навчально-наукового центру (моніторинг відвідуваності занять здобувачами, проведення відкритих занять, контроль за НМЗ, підвищення кваліфікації викладачів). П'ятий рівень – рівень університету. В університеті існує план проведення контрольних заходів внутрішньої системи забезпечення якості вищої освіти (<https://vsau.org/assets/images/content/dokPDF/plan-kontrolnyh-zahodiv21-22.pdf>). Проведені зустрічі підтвердили залученість НПП, студентів, роботодавців до процедур забезпечення якості. Однак, аналіз локальних нормативних актів дозволив виявити певні застарілі дані у положеннях, що потребують оновлення. Зокрема Положення про організацію ОП містить відомості щодо застарілих підходів до державних стандартів освіти, навчальних програм нормативних дисциплін (<https://www.vsau.org/assets/images/content/dokPDF/polozhennya-pro-organizaciju-osvitnogo-procesu2019.pdf>). Деякі положення дублюють інформацію - Положення про внутрішню систему забезпечення якості вищої освіти у Вінницькому національному аграрному університеті (<https://vsau.org/assets/images/content/dokPDF/polozhenya-pro-vnutrishniu-systemu.pdf>), Положення про порядок та умови обрання здобувачами вибіркового навчальних дисциплін (<https://vsau.org/assets/images/content/dokPDF/polozhenya-pro-obranya-vybirka-dysc.pdf>), Положення про порядок формування власної траєкторії навчання здобувачів Вінницького національного аграрного університету (<https://vsau.org/assets/images/content/dokPDF/polozhenya-pro-traektoriyu-zdob.pdf>).

Загальний аналіз щодо Критерію 8:

Сильні сторони та позитивні практики у контексті Критерію 8.

- в університеті існує п'ятирівнева система забезпечення якості вищої освіти; - забезпечено врахування пропозиції стейкхолдерів (роботодавців, студентів, випускників) при перегляді та затвердженні ОП; - здійснюється залучення студентської ради та ради стейкхолдерів до розробки ОП; - наявні локальні нормативні документи, що описують процедури якості вищої освіти; - високий рівень підготовки студентів, які засвідчено випускниками даної ОП та їх кар'єрними успіхами; - участь випускників у підвищенні якості освітнього процесу шляхом надання програмного забезпечення при викладанні дисциплін.

Слабкі сторони, недоліки та рекомендації щодо удосконалення у контексті Критерію 8.

- ОП 2018, 2019, 2020 рр. були змінені за змістом у зв'язку з виходом стандарту спеціальності 051 (2018 р.) та оновлення Національної рамки кваліфікацій (2020 р.), однак зазначені зміни не відображені в поданих ОП як результати перегляду, що суперечить Положенню про формування, затвердження та оновлення освітніх програм. Рекомендовано - дотримуватися процедури перегляду ОП в частині оформлення відповідних документів за результатами перегляду. - оприлюднені результати анкетування не містять інформацію щодо дат проведення анкетувань та відомості про прийняті рішення за результатами опитувань; відсутня інформація про опитування здобувачів стосовно якості освітньої діяльності та результати рейтингування викладачів. Рекомендовано - висвітлити результати проведених опитувань і доповнити існуючі опитування інформацією про дату проведення, кількість респондентів, що взяли участь у опитуванні; - наявна застаріла інформація у положеннях, дубляж інформації. Рекомендовано - привести положення у відповідність до вимог, усунути дублювання інформації; - наявні редакційні помилки у документації ОП та особистих документах студентів. Рекомендовано - усунути редакційні неточності в ОП, НП, силабусах, індивідуальних навчальних планах студентів.

Рівень відповідності Критерію 8.

Обґрунтування рівня відповідності Критерію 8.

ОП має достатній рівень узгодженості з якісними характеристиками за підкритеріями критерію 8. Наведені зауваження стосовно редакційних помилок та неточностей у деяких документах, необхідності доповнення протоколів кафедри та звітів за результатами опитування додатковою інформацією носять не систематичний та рекомендаційний характер і не є суттєвими і такими, що знижують якість ОП. Позитивною практикою в розрізі даного критерію є підтверджена залученість усіх груп стейкхолдерів до процедур розробки та перегляду за рахунок обговорень, опитувань, рецензування. Існування ІС "Сократ", оснащеною тестовою системою перевірки знань, персональними кабінетами студентів та викладачів, електронними журналами дозволяє підвищувати якість освітнього процесу.

Критерій 9. Прозорість та публічність:

1. Визначені чіткі і зрозумілі правила і процедури, що регулюють права та обов'язки всіх учасників освітнього процесу, є доступними для них та послідовно дотримуються під час реалізації освітньої програми.

Доступність та прозорість отримання інформації про ЗВО для всіх зацікавлених сторін забезпечується установчими фінансовими та звітними документами ЗВО прийнятими положеннями та іншою інформацією. Вся інформація представлена на офіційному веб-сайті ЗВО: <http://www.vsau.org>, де згрупована в окремі розділи: наука (<https://www.vsau.org/nauka>), міжнародна діяльність (<https://www.vsau.org/pro-universitet/strukturni-pidrozdzili/mizhnarodna-diyalnist>), публічна діяльність (<https://www.vsau.org/publiczna-informacziya>), виховна робота (<https://www.vsau.org/vixovna-robota>), послуги (<https://www.vsau.org/poslugi>), є окремі розділи, де зібрана уся інформація, що стосується та може зацікавити: студентів (<https://www.vsau.org/studentamm>), абітурієнтів (<https://www.vsau.org/abiturientam>); представлена інформація: про університет (<https://www.vsau.org/pro-universitet>), факультети (<https://www.vsau.org/fakulteti>), усі новини (<https://www.vsau.org/novini>), контакти (<https://www.vsau.org/kontakti>), що є зручним для усіх зацікавлених сторін. У вкладці Публічна інформація представлені основні документи, які регулюють права та обов'язки усіх учасників освітнього процесу, а саме: Статут ВНАУ (<https://cutt.ly/RUC1jdx>); Річні звіти ПРО ВИКОНАННЯ КРИТЕРІЇВ НАДАННЯ ТА ПІДТВЕРДЖЕННЯ СТАТУСУ НАЦІОНАЛЬНОГО (<https://cutt.ly/LUC1k8o>); Звіти Ректора; СТРАТЕГІЯ РОЗВИТКУ ВІННИЦЬКОГО НАЦІОНАЛЬНОГО АГРАРНОГО УНІВЕРСИТЕТУ 2020-2025 рр. (<https://cutt.ly/nUC1z1l>); Стратегія інтернаціоналізації Вінницького національного аграрного університету до 2025 року (<https://cutt.ly/lUC1xDi>); Накази, що регулюють освітній процес (<https://cutt.ly/BUC1vzu>), <https://www.vsau.org/assets/images/content/dokPDF/nakaz-12-11-20.pdf>, <https://www.vsau.org/assets/images/content/dokPDF/nakaz-26-11-20.pdf>); Колективний договір (<https://vsau.org/assets/images/content/dokPDF/kol-dogovir.pdf>); Права та обов'язки учасників освітнього процесу ВНАУ відповідно до закону України «Про вищу освіту» <https://vsau.org/assets/images/content/dokPDF/prava-ta-obov.pdf>; Положення про організацію навчального процесу у ВНАУ та інші нормативно-правові документи, що регламентують освітню, наукову, виховну діяльність. Інформація фінансового характеру (<https://vsau.org/publiczna-informacziya/informacziya-finansovogo-harakteru>) Всі тендерні закупівлі ЗВО проводяться через авторизований електронний майданчик Уповноваженого органу zakupki.prom.ua, smarttender.biz, dzo.com.ua В ЗВО розроблена й принята Антикорупційна програма: [https://vsau.org/assets/images/content/dokPDF/antikorupcijna-programa-vnau-2017\(1\).pdf](https://vsau.org/assets/images/content/dokPDF/antikorupcijna-programa-vnau-2017(1).pdf) ЗВО та факультети мають власні сторінки в соціальній мережі Facebook: <https://www.facebook.com/vinnytsia.sau/>, <https://www.facebook.com/groups/543509192768978> В ході проведених зустрічей з фокус-групами здобувачів освіти, стейкхолдерами та роботодавцями було підтверджено зручність отримання всієї необхідної інформації через он-лайн ресурси.

2. Заклад вищої освіти не пізніше ніж за місяць до затвердження освітньої програми або змін до неї оприлюднює на своєму офіційному веб-сайті відповідний проект з метою отримання зауважень та пропозицій заінтересованих сторін.

На сайті ЗВО <https://vsau.org/pro-universitet/navchalna-robota> є розділ для публікації проектів внесення змін до ОПП: <https://vsau.org/pro-universitet/navchalna-robota> ЕГ не знайшла у відкритому доступі на сайті ЗВО інформації щодо можливості надання пропозицій та зауважень щодо ОП. У відомості СО є посилання для отримання зауважень по ОПП: https://vsau.org/assets/images/content/dokPDF/standarty/propozii_ta_zauvagenny.pdf, але знайти самостійно це посилання на сайті ЗВО не є можливим. Фокус-група стейкхолдерів на зустрічі з ЕГ говорили про те, що надавали зауваження та пропозиції на зборах Ради стейкхолдерів.

3. Заклад вищої освіти своєчасно оприлюднює на своєму офіційному веб-сайті точну та достовірну інформацію про освітню програму (включаючи її цілі, очікувані результати навчання та компоненти) в обсязі, достатньому для інформування відповідних заінтересованих сторін та суспільства.

На сайті ЗВО у відкритому доступі та в обсязі, достатньому для інформування стейкхолдерів та суспільства оприлюднені каталоги освітніх програм <https://vsau.org/pro-universitet/navchalna-robota>. У Каталогі освітніх програм підготовки бакалаврів на 2021-2022 навчальний рік є точна та достовірна інформація про ОПП 051-Економіка (включаючи її цілі, очікувані результати навчання та компоненти) https://vsau.org/assets/images/content/navchalna-robota/katalog OPP_2021-2022.pdf. На сайті ЗВО (<https://www.vsau.org/fakulteti/fakultet-ekonomiki-i-pidpriemnicztva/kafedra-ekonomiki>) оприлюднено: Освітньо-професійні програми 051 Економіка (2018р., 2019р, 2020р., 2021р.); навчальні плани підготовки здобувачів на першому (бакалаврському) рівні вищої освіти за ОП Економіка (на 2021-2025рр.- https://www.vsau.org/assets/images/content/dokPDF/kaf-ekonomiky/akredut%2010-2021/NP_2021-2025.pdf, на 2018-2022рр. - https://www.vsau.org/assets/images/content/dokPDF/kaf-ekonomiky/akredut%2010-2021/NP_2018-2022.pdf); Рецензії на Освітньо-професійні програми (<https://www.vsau.org/assets/images/content/dokPDF/kaf-ekonomiky/akredut%2010-2021/rezenziya1.pdf>, <https://www.vsau.org/assets/images/content/dokPDF/kaf-ekonomiky/akredut%2010-2021/rezenziya2.pdf>, <https://www.vsau.org/assets/images/content/dokPDF/kaf-ekonomiky/akredut%2010-2021/rezenziya3.pdf>, <https://www.vsau.org/assets/images/content/dokPDF/kaf-ekonomiky/akredut%2010-2021/rezenziya4.pdf>, <https://www.vsau.org/assets/images/content/dokPDF/kaf-ekonomiky/akredut%2010-2021/rezenziya5.pdf>, <https://www.vsau.org/assets/images/content/dokPDF/kaf-ekonomiky/akredut%2010-2021/rezenziya6.pdf>); Силабуси обов'язкових компонентів освітньо-професійної програми "Економіка" ОП 51-Економіка. В ході зустрічей з фокус-групами здобувачів освіти та стейкхолдерів ними було підтверджено, що вони знають зміст ОП та ознайомлені із силабусами ОК.

Загальний аналіз щодо Критерію 9:

Сильні сторони та позитивні практики у контексті Критерію 9.

- в ЗВО визначені чіткі й зрозумілі правила і процедури, що регулюють права та обов'язки всіх учасників освітнього процесу. Так, у відкритому доступі на сайті ЗВО є основні документи, які регулюють права та обов'язки всіх учасників освітнього процесу. Зручним моментом є те, що уся необхідна інформація для студентів, абітурієнтів та інших зацікавлених сторін виділена в окремі лінки; - в ЗВО розроблена та діє Антикорупційна програма, надана точна і достовірна інформація про ОП, у відкритому доступі силабуси всіх навчальних дисциплін.

Слабкі сторони, недоліки та рекомендації щодо удосконалення у контексті Критерію 9.

ЗВО надав лінк для отримання зауважень по ОПП: https://vsau.org/assets/images/content/dokPDF/standarty/propozii_ta_zayvagenny.pdf, але знайти самостійно це посилання на сайті ЗВО не вдалось, рекомендується розміщувати безпосередньо у розділі публікації проєктів внесення змін до ОПП. Рекомендації: переглянути положення документів, що регламентують ступень відкритості інформації щодо ОП з боку забезпечення її достатності для інформування стейкхолдерів.

Рівень відповідності Критерію 9.

Рівень В

Обґрунтування рівня відповідності Критерію 9.

Освітня програма в достатній мірі відповідає вимогам за підкритеріями 9.1-9.3: правила і процедури, що регулюють права та обов'язки всіх учасників освітнього процесу зрозумілими, доступними та представленими у відкритому доступі для усіх зацікавлених сторін на сайті ЗВО. Враховуючи наявність сильних сторін, позитивних практик, та незначних недоліків, які стосуються розміщення зауважень на ОП та які можуть бути усунені в короткий термін вважаємо, що ОП відповідає рівню В за критерієм 9.

Критерій 10. Навчання через дослідження:

1. Зміст освітньо-наукової програми відповідає науковим інтересам аспірантів (ад'юнктів) і забезпечує їх повноцінну підготовку до дослідницької та викладацької діяльності у закладах вищої

освіти за спеціальністю та/або галуззю.

не застосовується

2. Наукова діяльність аспірантів (ад'юнктів) відповідає напряміві досліджень наукових керівників.

не застосовується

3. Заклад вищої освіти організаційно та матеріально забезпечує в межах освітньо-наукової програми можливості для проведення і апробації результатів наукових досліджень відповідно до тематики аспірантів (ад'юнктів) (проведення регулярних конференцій, семінарів, колоквіумів, доступ до використання лабораторій, обладнання тощо).

не застосовується

4. Заклад вищої освіти забезпечує можливості для долучення аспірантів (ад'юнктів) до міжнародної академічної спільноти за спеціальністю, зокрема через виступи на конференціях, публікації, участь у спільних дослідницьких проектах тощо.

не застосовується

5. Існує практика участі наукових керівників аспірантів у дослідницьких проектах, результати яких регулярно публікуються та/або практично впроваджуються.

не застосовується

6. Заклад вищої освіти забезпечує дотримання академічної доброчесності у науковій діяльності наукових керівників та аспірантів (ад'юнктів), зокрема вживає заходів для виключення можливості здійснення наукового керівництва особами, які вчинили порушення академічної доброчесності.

не застосовується

Загальний аналіз щодо Критерію 10:

Сильні сторони та позитивні практики у контексті Критерію 10.

не застосовується

Слабкі сторони, недоліки та рекомендації щодо удосконалення у контексті Критерію 10.

не застосовується

Рівень відповідності Критерію 10.

не застосовується

Обґрунтування рівня відповідності Критерію 10.

не застосовується

IV. Інші спостереження

У цьому розділі експертна група може викласти інші спостереження, пов'язані із освітньою програмою, освітньою діяльністю за цією програмою або процедурою проведення акредитації.

дані відсутні

V. Підсумки

На думку експертної групи, підстави для прийняття рішення про відмову в акредитації ОП, не пов'язані із відповідністю Критеріям оцінювання якості освітньої програми, **відсутні**.

За результатами акредитаційної експертизи експертна група вважає, що освітня програма відповідає Критеріям за наступними рівнями відповідності:

Критерій 1. Проектування та цілі освітньої програми	B
Критерій 2. Структура та зміст освітньої програми	B
Критерій 3. Доступ до освітньої програми та визнання результатів навчання	B
Критерій 4. Навчання і викладання за освітньою програмою	B
Критерій 5. Контрольні заходи, оцінювання здобувачів вищої освіти та академічна доброчесність	B
Критерій 6. Людські ресурси	B
Критерій 7. Освітнє середовище та матеріальні ресурси	B
Критерій 8. Внутрішнє забезпечення якості освітньої програми	B
Критерій 9. Прозорість та публічність	B
Критерій 10. Навчання через дослідження	не застосовується

За результатами акредитаційної експертизи рішенням експертної групи є **акредитація**.

Додатки до звіту:

Відсутні

Шляхом підписання цього звіту ми стверджуємо, що провели акредитаційну експертизу у повній відповідності із Положенням про акредитацію освітніх програм, за якими здійснюється підготовка здобувачів вищої освіти, та інших актів законодавства, а також здійснювали свої функції добросовісно, неупереджено і доброчесно.

Документ підписаний кваліфікованими електронними підписами.

Керівник експертної групи

Вергал Ксенія Юріївна

Члени експертної групи

Зрибнєва Ірина Павлівна

Ніколаєв Дмитро Петрович